ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИ ЕНГИЛМАСДИР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕҚИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши № 257 (13. 519).

10 НОЯБРЬ 1966 йил ПАЙШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

ЮКСАК МУКОФОТЛАР

«Сельхозтехника» корхоналари ўртасидаги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг 1966 йил учинчи квартал натижалари якунланди ва илғорларга кўчма Қизил байроқлар ҳамда пул мукофотлари берилди.

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофоти «Узсельхозтехника» Пахтаорол район бирлашмасига, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Бутуниттифоқ «Союзсельхозтехника» бирлашмаси ва қишлоқ хўжалик ҳамда тайёрлов органлари ишчи ва хизматчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари ва биринчи даражали пул мукофотлари Қўйлиқдаги ремонт-механика заводига, Калинин районидаги районлараро савдо базасига берилди. «Малик» тажриба хўжалиги учинчи даражали пул мукофотини олди.

●

Ўзбекистон енгил саноати корхоналари учинчи кварталда яхши меҳнат қилдилар. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича план ошириб бажарилди, меҳнат унумдорлиги топшириғи ошириб адо этилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқлари шу йил учинчи квартал мусобақаларининг якунларига кўра, Тошкентдаги 2- тикувчилик фабрикасида ва Қўқондаги Охунбобоев номли тикувчилик фабрикасида қолдирилди. Кўчма Қизил байроқ Бухородаги «ВЛКСМ 20 йиллиги» фабрика тикувчиларига топширилди.

Мусобақада аъло кўрсаткичларга эришганликлари учун кўпгина корхоналарга иккинчи ва учинчи мукофотлар топширилди, бир қанча заводлар ва фабрикалар коллективларининг яхши ишлаганликлари қайд этилди. (ЎзТАГ).

Москва. Қизил майдон. 1966 йил 7 ноябрь. Партия ва ҳукумат раҳбарлари В. И. Ленин Мавзолейи минбарида.

В. Савостьянов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРОҚЛАРИ ҲИЛПИРАМОҚДА

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА ПАРАД ВА НАМОЙИШ

Қизил майдон бу кеча ўз чироқларини ўчирмади. Қиров босган майдон янги Октябрь маршининг ритмини «ўзига қамраб олишга» шайланиб турди. Иттифоқдош республикаларнинг гербларн ва байрам туғлари осиб қўйилган Кремль деворлари одамлар шодиёнасини қабул қилиш учун ўз қучоғини очиб турди, деса бўлади.

...Ноябрь тонги отмоқда. У, май тонгидек ёрқин бўлмаса ҳам, аммо унинг жилосида 1917 йилда афсонавий «Аврора»дан отилган тўплар шуъласи акс этгандек бўлиб турибди.

Кремль соатининг миллари ўнга яқинлашмоқда. Бундан қирқ тўққиз йил муқаддам шу соат янги давр туғилган соат бўлиб қолган эди. «Россия гражданларига!» деб В. И. Ленин қўли билан ёзилган хитобномага «1917 йил 25 октябрь, эрталаб соат 10 да» деган сана қайд қилиб қўйилган эди. Ҳозир ҳам Кремль соати ўн бўлганлигини билдириб жаранглаганида октябрь ватани революциянинг эллик йиллигига қадам қўяди.

Қизил майдонда саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари, таниқли ҳарбий саркардалар тўпланишган. Кўпгина коммунистик, ишчи ва миллий — демократик партияларнинг делегациялари, чет эллардаги касаба союз, хотин-қизлар, ёшлар ташкилотларининг, маданий ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари москваликлар билан бирга байрам қилишмоқ учун пойтахтга келишган. Дипломатик корпус аъзолари, совет ва чет эл журналистлари ҳам шу ерда.

Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарёв ўртоқлар Мавзолейнинг марказий трибунасида туришибди. СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари А. И. Микоян ва К. Е. Ворошилов ҳам шу ерда.

Мана Спас башнясидаги соатнинг уч метрли минут мили липиллаб сурилиб, тик туриб қолди. Курантларнинг жаранглаши бошланди. Соат роса 10. Совет юбилей йилининг, тарихда биринчи жаҳондаги социалистик давлат 50 йиллигининг секундалари, минутлари ва соатлари ана шу ондан бошлаб ҳисобланаверади.

Парадни қабул қилувчи СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Р. Я. Малиновскийнинг очиқ машинаси Спас дарвозасидан чиқиб келди.

Машина парадда саф тортиб турган қўшинлар олдидан ўтиб бормоқда. Министр жангчилар билан саломлашиб, уларни октябрь байрами билан қутламоқда. Бунга жавобан қудратли «ура!» садолари янграб турибди.

Парадга Москва ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари танк қўшинлари генерал-лейтенанти Е. Ф. Ивановский қўмондонлик қилмоқда. У, қўшинларни айланиб ўтиш маросимида СССР Мудофаа министрига ҳамроҳ бўлиб турди. Сўнгра министр В. И. Ленин Мавзолейи минбарига чиқиб, нутқ сўзлади.

Ўртоқ Р. Я. МАЛИНОВСКИЙ нутқи

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари!

Чет эллардан келган ҳурматли меҳмонларимиз!

Сизларни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Совет ҳукумати номидан ва уларнинг топширувига биноан, Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг қирқ тўққиз йиллиги билан табриклайман ва қутлайман.

Бундан йигирма беш йил муқаддам, 1941 йил 7 ноябрда шавкатли армиямизнинг полклари Москва бўсағасида фашист босқинчиларга қарши жон бериб, жон олиб жанг қилмоқ учун мана шу тарихий майдондаги қўшинлар парадидан жўнаб кетган эдилар. Ўша вақт ватанимиз учун оғир вақт бўлган эди. Лекин халқ ва армиянинг қаҳрамонона ғайрати душман устидан қозонилган ғалаба билан якунланди.

Шундан бери мамлакатимиз ўз тараққиётининг улкан ва шонли йўлини босиб ўтди. Ленин партияси раҳбарлик қилиб турган совет халқи эндиликда бу байрамни КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошириш учун, янги беш йиллик биринчи йилининг топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашдаги янги ғалабалар билан нишонламоқда.

Совет давлати иқтисодий ва мудофаа қудратининг негизи бўлган социалистик индустрия тез суръатлар билан ривожланмоқда. Мамлакатда ўтказилаётган иқтисодий ислоҳот халқ хўжалигининг янада ривожлантирилишига самарали таъсир ўтказмоқда. Қишлоқ хўжалигимиз юксалиш йўлидан дадил олға бормоқда. Колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари бу йил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Совет зиёлилари фан-техникани тинимсиз тараққий эттириб, коммунистик қурилиш ишига улкан ҳисса қўшмоқдалар.

Совет халқи коммунистик идеалларнинг амалга оширилишига тўла ишонган ҳолда, ўзининг ижодий кучлари барқ урган ҳолда зўр воқеани—улуғ октябрнинг эллик йиллигини кутиб олишга тайёрланмоқда.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қардош халқлари экономика ва маданиятни ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришганликлари совет кишиларини қувонтирмоқда. Давримизнинг бош революцион кучи бўлган жаҳон социалистик системаси тағин ҳам бақувват бўлиб ривожланди. Унинг халқаро обрўйи, унинг инсоният тақдирига ўтказаётган таъсири ошиб кетди.

Совет давлати социализм мамлакатларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш, халқларнинг миллий озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш ва ривожланаётган ёш давлатлар билан ҳамкорликни ривожлантириш йўлини ўзининг ташқи сиёсатида қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келмоқда.

Совет Иттифоқи халқлар ўртасида тинчлик бўлиши учун, империалистик давлатларининг ва, аввало, Вьетнамдаги ҳамда Осиёнинг бошқа районларида ўзининг жиноий ҳаракатлари билан янги жаҳон уруши хавфини кучайтириб юборган Америка Қўшма штатларининг агрессив сиёсатига қарши актив курашмоқда.

Лекин қаҳрамон Вьетнам халқи якка эмас, барча тинчликсевар халқлар, барча социализм мамлакатлари уни хайрихоҳлик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Совет Иттифоқининг бу масаладаги позицияси ҳаммага маълум: биз интернационал бурчга содиқ бўлиб, Вьетнам халқига ҳар томонлама ёрдам бермоқдамиз ва ёрдам бераверамиз. Вьетнамлик қардошларнинг адолатли кураши ҳар қандай бўлса ҳам тўла ғалаба билан тугалланади.

Вьетнам халқини қўллаб-қувватлашда социалистик мамлакатларнинг ҳаракатларини бирлаштиришга қарши бўлиб чиққан Хитой Халқ Республикаси раҳбарларининг позицияси ҳаммамизни ниҳоятда афсуслантирмоқда. Бундай позиция Американинг Вьетнамдаги агрессиясига зарба бермоқ учун жаҳондаги барча прогрессив кучларни жипслаштиришга тўсқинлик қилмоқда, АҚШ империализмини янги жиноятлар қилишга рағбатлантирмоқда.

Америка империалистларининг Ғарбий Германия милитаристлари билан тил бириктирганлигини тинчликсевар халқлар ҳақли равишда қораламоқдалар. Ғарбий Германиянинг реакцион кучлари реванш сиёсатини амалга оширишга яна уриниб кўрмоқ учун ядро қуролига зўр бериб интилмоқдалар. Лекин иккинчи жаҳон урушининг якунларини ревизия қилиш планларини тузаётган кимсалар бу уруш гитлерчи босқинчилар учун қандай оқибат билан тугаганлигини унутмасликлари керак эди.

Халқаро кескинлик кучаётган вазиятда Коммунистик партия Совет Иттифоқининг мудофаа қобилиятини янада ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Коммунистик партия давлатимизнинг қудратини янада кўпроқ мустаҳкамламоқ. Варшава шартномаси қуролли кучларининг қардошлигини мустаҳкамламоқ учун ҳамма чораларни кўрмоқда.

Мамлакатимизнинг қуролли кучлари ўзининг ҳушёрлиги ва жанговар тайёрлигини тинмай оширмоқда. Социалистик Ватанга, коммунизм улуғ ишига чексиз садоқат руҳида тарбияланган армия ва флот жангчилари октябрь ғалабаларини, тинчликни ва совет халқининг хавфсизлигини мустаҳкам қўриқлаб турибди. Мамлакатимизнинг қуролли кучлари қардош армиялар билан жанговар иттифоқ бўлиб, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг озодлиги ва мустақиллигини шараф билан сақлашга, ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёрдирлар.

Яшасин Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 49 йиллиги!

Яшасин улуғ совет халқи ва унинг шавкатли қуролли кучлари!

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига ва Совет ҳукуматига шон-шарафлар!

Ура!

* * *

Кремлнинг Тайницкий боғида салют бериб отилаётган тўп овозлари эшитилади. Тўпларнинг гумбирлаши СССР Гимнининг тантанали оҳангига қўшилиб кетади.

Ёш музикачилар—барабанчилар Мавзолей олдидан аниқ саф тортиб ўтадилар. Улар кетидан — М. В. Фрунзе номидаги ҳарбий академиянинг тингловчилари ўтади. Бу академия тингловчилари сафининг олдида академия бошлиғи Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали П. А. Курочкин қадам ташлаб бормоқда. Парад арафасида биз Павел Алексеевич билан суҳбатлашган эдик. Бўлажак генерал 1917 йилда ўсмир ҳолида биринчи темир йўлчилар отрядининг қизил гвардиячилари билан бирга қишлик саройни олишда қатнашган. У, ўзининг бутун умрини Совет Армиясини мустаҳкамлашга бағишлаган.

Йиғма духовой оркестр маршларни кетма-кет чалиб турибди. «Дадил қадам ташланг, ўртоқлар!» деган жанговар революцион қўшиқ оҳанги янграб кетди. Шу онда совет кишисининг қалби учун азиз бўлган ўша узоқ октябрь кунларининг шамоли майдондан эсиб ўтгандек туюлди...

Парад колонналари кетма-кет ўтиб турибди. В. И. Ленин номига қўйилган ҳарбий сиёсий академия тингловчилари ўтмоқда. Ф. Э. Дзержинский номидаги ҳарбий инженерлик академиясининг, бронетанк қўшинлари ҳарбий академиясининг, В. В. Куйбишев номидаги ҳарбий инженерлик академиясининг, химиявий ҳимоя ҳарбий академиясининг батальонлари қадам ташлаб келмоқда. Мана ҳарбий ҳаво академияларининг тингловчилари. Мавзолей минбарида турган космонавт-учувчилар ўз ҳамкасбларини табрикламоқдалар.

(Давоми иккинчи бетда)

ШОНЛИ БАЙРАМ ШАРАФИГА

Кремлнинг Съездлар саройида қабул маросими

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги муносабати билан 7 ноябрда СССР Ҳукумати томонидан Кремлнинг Съездлар саройида байрам шарафига ўтказилган қабул маросими Қизил майдонда ҳарбий парад ва намойиш билан бошланган тантаналарнинг давоми бўлди.

Залда партия ва давлат арбоблари, КПСС Марказий Комитети аъзолари ва Марказий Комитет аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзолари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг депутатлари тўпланишди. Бу ерда министрлар, марказий идораларнинг ва муассасаларнинг раҳбарлари, жамоат арбоблари ҳам бўлишди.

Ўз ҳаётини уч революция билан, Улуғ Октябрнинг ғалабаси билан боғлаган кекса большевиклар билан бир қаторда шонли ишчилар синфи ва деҳқонларнинг намояндалари — етти йиллик қаҳрамонлари ҳозир бўлдилар. Булар орасида Ватан фанини ривожлантираётган, ўз ижоди билан адабиёт ва санъатни бойитаётган кишилар ҳам бор эди.

Қуролли Кучларимиз қудратининг Қизил майдондаги намойиши ҳаммани қойил қилди ва фахрлантирди Кремлнинг Съездлар саройига келган меҳмонлар орасида ҳарбий парад қатнашчилари машҳур ҳарбий саркардалар — СССР маршаллари ва генераллари, космонавт учувчилар ҳам бор.

Совет халқининг байрамида қатнашмоқ учун чет эллардан Москвага келган меҳмонлар, СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари, дин раҳнамоларининг намояндалари бу ерга таклиф қилинган.

Маросимда ҳозир бўлганлар Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларини қизғин табрикладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев қабул маросимида қатнашганларга мурожаат қилиб нутқ сўзлади.

Бугун совет халқи, деди у, ўзининг энг ёрқин, энг қувноқ байрамини, Октябрь революциясини нишонламоқда. Шу залда ҳозир бўлганларнинг ҳаммасини ва айни вақтда барча совет кишиларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги билан муборакбод қилишга ижозат бергайсиз.

Бугун биз ҳаммамиз Совет Иттифоқининг меҳнаткашлари бу ажойиб байрамни нақадар баланд руҳ билан нишонлаётганликларининг шоҳиди бўлдик. Октябрь революциясининг байрами қандай байрам қилинаётганлигини телевидение ва радио Ватанимизнинг ҳамма томонига кўрсатиб ва эшиттириб турибди. Иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, шаҳарлар ва ишчи посёлкаларида, колхозлар ва совхозларда, ҳамма жойда совет кишилари мамлакатимиз меҳнаткашларининг Ленин партияси етакчилигида бундан қирқ тўққиз йил муқаддам қилган улуғ шижоатига таҳсин айтмоқдалар.

Жаҳон тарихида янги давр очган Улуғ Октябрь ҳеч қачон фақат совет халқининггина байрами бўлиб қолган эмас. Октябрь кунини ҳамиша бутун прогрессив инсоният биз билан бирга байрам қилиб келди. Бугун ҳам биз барча дўстларимизга чин кўнгилдан қардошлик саломини йўллаймиз ҳамда миллий ва социал озодлик учун курашда уларга янги муваффақиятлар тилаймиз. Биз уларга ўз давлатларини қуришда янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ватанимиз ўз умрининг эллигинчи йилига ҳар қачонгидан кўра қудратли ва бақувват бўлиб кириб келмоқда. Совет халқи ўз Коммунистик партиясининг раҳбарлигида Ленин васиятларини завқ-шавқ билан амалга оширмоқда, коммунизм йўлидан ишонч билан олға бормоқда. Саноатимиз ўсмоқда, қишлоқ хўжалиги ҳам ўзининг ютуқлари билан бизни қувонтирмоқда.

КПСС XXIII съездининг қарорлари барча совет кишилари амалий фаолиятининг программаси бўлиб қолди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари партиямиз ва Совет ҳукуматининг сиёсатини якдиллик билан қувватламоқдалар. Партия билан халқнинг бирлиги шундай мустаҳкам гарантиядирки, у мамлакат олдида турган барча мураккаб ва масъулиятли вазифаларнинг шараф билан ҳал этилишини таъминлайди.

Мамлакатимизнинг халқаро аҳволи мустаҳкам деб айтиш учун ҳам бизда ҳамма асослар бор, ўртоқлар. Совет Иттифоқининг тинчлик сиёсати, социалистик ҳамдўстликнинг жипслиги ва қуввати тўғрисида қилинаётган доимий ғамхўрлик, халқларнинг озодлик ҳаракатини муттасил қўллаб-қувватлаётганлигимиз бутун дунёда мамлакатимизнинг обрўйини баланд кўтарди. Ҳар қачонгидек бугун ҳам Совет Иттифоқи халқларнинг тинчлик ва социал тараққиёт учун олиб бораётган курашида олдинги сафда турибди.

1967 йилни, Совет ҳокимиятининг ярим асрли юбилейи йилини совет халқи янги муваффақиятлар билан нишонлашига ва бу йил бизни Октябрь революцияси ўз олдига қўйган улуғ мақсадга тағин ҳам кўпроқ яқинлаштиришига ишончимиз комил.

Пировардида Л. И. Брежнев қаҳрамон ишчилар синфимиз яшасин, колхозчи деҳқонларимиз яшасин, халқ зиёлиларимиз яшасин, Советлар мамлакатининг енгилмас шонли Қуролли Кучлари яшасин, буюк совет халқимиз ва унинг жанговар авангарди — Коммунистлар партияси яшасин деб хитоб қилди.

Октябрь революциясининг буюк иши абадий яшасин ва енга берсин!

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта қарсаклар билан бўлиниб турди.

Қабул маросими самимий вазиятда ўтди.

Қабул маросими қатнашчилари учун концерт берилди. (ТАСС).

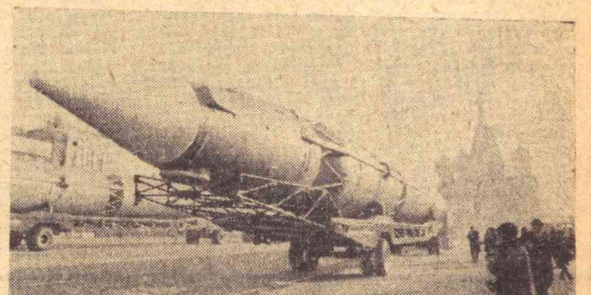

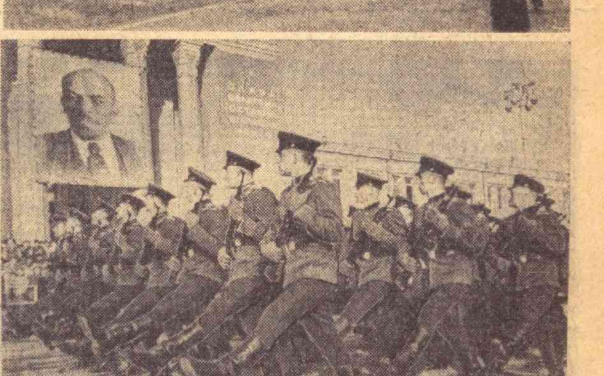

Москвада Улуғ Октябрь Социалистик Революцияси 49 йиллигининг байрам қилиниши. Москва гарнизони қўшинлари паради. Суратда: Қизил майдондан улкан орбиталь ракеталар ўтиб бормоқда. Улар душманнинг ҳар қандай узоқликдаги нишонларини ҳам яксон қилишга қодир.

В. Соболев ва В. Савостьянов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

● ●

1966 йил, 7 ноябрь. Тошкент. Суратда. Ҳарбий парад.

И. Глауберзон фотоси.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРОҚЛАРИ ҲИЛПИРАМОҚДА

(Боши биринчи бетда)

Москвадаги байрамга Қора денгиз соҳилларидан келган меҳмонлар — Нахимов номидаги олий ҳарбий денгиз билим юртининг курсантлари оқ-ҳаворанг байроқ кўтариб олганлар. Улар кетидан Кремль курсантлари ўтишди.

Биз РСФСР Олий Совети номидаги Москва олий умумқўшин командирлик билим юртида ўқувчиларни Кремль курсантлари деб аташга одатланиб қолганмиз. Бу билим юртининг курсантлари ҳарбий парадларда тўқсон биринчи марта қатнашмоқда. Улар фақат бир марта — 1941 йил 7 ноябрда парадда иштирок қилмай қолди, чунки билим юртининг бутун шахсий состави пойтахт остоналарида гитлерчилар билан жанг қилмоқда эди. Бундан чорак аср бурунги ўша кузнинг қор бураб турган кунида — душман Москвага жуда яқинлашиб қолган бир вақтда мана шундай эрталабки пайтда Қизил майдонда қўшинларимизнинг муради ўтказилган эди. Жангчилар шу параддан, майдондан чиқибоқ жангга кета берган эдилар...

Москва чегара командирлари олий билим юртининг курсантлари яхлит саф тортиб ўтмоқдалар. Ф. Э. Дзержинский номидаги алоҳида мото-ўқчи дивизия жангчилари кетидан Москва ва Калининдаги суворовчилар билим юртининг ўқувчилари ва нахимовчилар ўтганида ҳамма уларни маъқулловчи хитоблар ва табассумлар билан узатиб қолди.

Жанговар техника Қизил майдонга кириб кела бошлади. Қудратли қуроллар тиркалган тез юрар бронетранспортёрларда М. И. Калинин номидаги гвардиячи Таманъ мото-ўқчи дивизия жангчилари, авиадесант қисмлари келаётганлигини кўрдик.

Машҳур гвардиячи Кантемировка дивизиясининг танклари тарих музейи томонидан гумбирлаб майдонга кириб келмоқда. Олдинги машинада Владимир Ильич Ленин портрети солинган жанговар байроқ ҳилпираб турибди.

Катта қудратга эга бўлган стволли артиллериямиз кетидан майдонга зенит ракетаси техникамиз кириб келди. 1917 йилдаёқ В. И. Лениннинг шахсий фармойишига биноан, самолётга қарши курашувчи пўлат дивизион деб аталган қисм тузилган эди. Ҳаво ҳужумидан мудофааниг ҳозирги қўшинлари энг мукаммал яроқ-аслаҳалар билан қуролланган. Ракеталар ва ҳаво ҳужумидан мудофааниг бошқа воситалари ҳар қандай баландликда ва ҳар қандай об-ҳаво шароитида учиб бораётган энг мукаммал аппаратларнинг ҳамма турларини аниқ уриб йиқита олади

Контейнерлар ичига солиб қўйилган даҳшатли антиракеталар салгина лопиллаб ўтиб кетди. Булар агрессорларнинг баллистик ракеталарини ўзлари ҳимоя қилаётган объектлардан жуда олисда емириб ташлай олади. Бунга на об-ҳаво, на радио тўсиқлари таъсир қила олади.

Совет атом сув ости кемаларининг баллистик ракеталари ўтиб бормоқда. Бу ракеталар океаннинг қайси нуқтасида турсалар ҳам шу нуқтадан минг километрлаб узоқ масофада бўлган душманга қудратли зарбалар бера олади.

Ватанимиз ҳарбий қудратининг негизи — стратегия вазифаларини бажарувчи ракета қўшинларининг қудратли техникаси майдонга кириб келмоқда.

Ракета учирувчи ўзиюрар аппаратларга ўрнатилган ва ўртача узоқликдаги масофага учириладиган, қаттиқ ёқилғи билан ишлайдиган ракеталар биринчи бўлиб ўтди. Бу стратегия ракеталари ўзининг ўт очиш позициясини муттасил ўзгартириб туради, шунинг учун ҳам душманга сира тутқич бермайди ва дарҳол ишга тушиш учун ҳамиша тайёр бўлиб туради.

Мисли йўқ қувватга эга бўлган қитъалараро баллистик ракеталар, шу жумладан ўзиюрар аппаратларга ўрнатилган шундай баллистик ракеталар майдондан ўтиб бормоқда. Мана, уч босқичли қитъалараро ракеталар ҳам ўтиб бормоқда. Ишлатиш осон ва ўзи пухта бу ракеталар ўрнатиб қўйилган чуқурликлардан ҳам, шунингдек бошқа старт майдонларидан ҳам жуда қисқа муддат ичида учирила бериши мумкин.

Парадни гигант орбитал ракеталар якунлади. Бундай ракеталар учун ҳар қандай узоқ учиш масофасининг чегараси йўқ. Бу классдаги ракеталарнинг асосий хусусияти шуки, улар исталган томондан учиб бориб, душманни ер билан яксон қила олади. Шу туфайли бундай ракеталарга ракетадан мудофаа қиладиган ҳеч қандай восита бас келолмайди.

Физкультурачилар марши бошланади. Бу — намойишнинг дебочаси, унинг бошланиши.

Майдонда: «Коммунистик партияга шон-шарафлар! деган хитоб янграйди.

Ўтиб бораётган навбатдаги колонна бунга жавобан «Совет халқига шон-шарафлар!» деб хитоб қилади.

Ғалла бошоғи — «Урожай» спорт жамиятининг эмблемаси. Уч юз спортчининг ҳар бири биттадан бошоқ кўтариб ўтаётганида майдон ғалла ўрим-йиғимининг долзарб пайтидаги буғдойзорга ўхшаб қолди. Мана, буғдой денгизининг соҳилига ҳаворанг байроқлар ҳилпираб келмоқда. Бу ҳам рамзларнинг бири. КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми белгилаб берган мелиорация ва ирригация программасининг рамзи.

Марш бир нафас тўхтайди ва шу ондаёқ майдонда «Интернационал» оҳанги янграйди. «Локомотив» жамиятининг физкультурачилари социалистик мамлакатларнинг байроқларини кўтариб келмоқдалар. Алвон транспарантга «Яшасин жаҳон социалистик системаси!» деган сўзлар ёзилган.

Ер шарининг майдонда физкультурачилар кўтариб бораётган макетига ҳамма давлатларнинг байроқларидан иборат ленталар ўралган. Шу ленталардан ташкил топган ҳарфлардан «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган асло сўнмас шиор келиб чиқади. Ана шунда революциянинг дастлабки йилларидаги ҳаммамизга таниш плакат ишга тушади: ўша плакатда ер шарини қуршаб олган занжирларни ўз болғаси билан парчалаётган ишчи тасвирланган эди. Ер шарининг ўша тасвирида ҳам мана шу шиор ёзилган бўлади. Бугун бу шиор — ўз мустақиллиги учун курашаётган ва мустақил йўлга тушиб олган халқлар билан бирдамликни ифодаламоқда. Бугун бу шиор — барча социалистик мамлакатларнинг жипслигини, қардошлигини ва бирлигини мустаҳкамлаш шиори бўлиб қолди. Катта паннога чўғдай ҳарфлар билан «Вьетнам енгади!», «Халқларга озодлик!», «Реваншчиликка йўл йўқ!» деган хитоблар ёзилган. Советлар мамлакатининг бош майдони эса бу шиорларни минг-минг овоз билан қайта-қайта такрорламоқда.

Яна бир колонна — бу эса байрам дебочасининг янги саҳифаси: Москва олдида фашист қўшинлар тор-мор келтирилганлигининг 25 йиллигини ифодаловчи саҳифа. Пойтахт орденлари — иккита Ленин ордени ва қаҳрамон шаҳарнинг Олтин Юлдузи тақилган шарлар қизил майдонда осмонга учирилди.

Парад маршида қатнашаётган саккиз минг кишининг ҳаммаси: ленинчи Марказий Комитетга шон-шарафлар! Шон-шарафлар! Шон-шарафлар! деб хитоб қилади, гул кўтарган болалар минбарлар сари югуради. Улар Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарларига гуллар тортиқ қиладилар.

... Намойишчиларнинг биринчи колонналари майдонга кириб келади. Колонналарнинг олдинги сафида — пойтахтнинг Қизил байроғи. Москваликлар бу байроқни беш йилликнинг биринчи йилида шараф билан кўтариб келмоқдалар. Улар Ватанга юксак даражада аниқ ишлайдиган минг-минглаб станоклар ва ўнлаб автомат линиялар, янги хил автомашиналар, ноёб электр двигателлар, кўмир комбайнлари тайёрлаб бердилар. Пойтахт корхоналари ўн ойлик планни муддатидан олдин бажарди.

Москвадаги ўн саккиз районнинг ҳар қайсиси ўз қиёфасига эга. колонналар қўлидаги қизил алвонларга ёзилган рапортлардан, заводларнинг эмблемаларидан бу колонналар қайси районники эканлигини бехато билиб олиш мумкин. «Беш йилликка — юз минглаб автомашиналар». Бу албатта, машҳур автозаводликлар колоннаси. Зилда ишловчиларнинг машиналари байрам арафасида катта автомобиль пойгасидан қайтиб келди. «ЗИЛ-130» автомашинасига ўрнатилган янги моторлар кутилгандан кўра яхшироқ ишлаганлиги маълум бўлди. Бу автомашиналар ҳеч бир капитал ремонтсиз 200 минг километр йўл босди. «Динамо» заводининг ишчилари Ильичнинг топшириғини бажариш учун кўп куч сарфладилар. Чунки Ильич 1921 йил 7 ноябрда шу заводда сўзлаган нутқида сизлар учун қишлоқ хўжалигини электр двигателлар билан таъминлашдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ, деб айтган эди.

Бугун динамочилар: «электр моторлар ишлаб чиқаришни етти йиллик мобайнида икки баравар кўпайтирдик!» деб рапорт беришди.

Мана яна бир чўққи. Монтажчи В. Н. Тарунтаёвнинг касби шунақа. У, Кремль башняларига ёқут юлдузларни ўрнатган, Шуховодаги телевизион башнясини қурган, Москванинг баланд-баланд иморатларининг энг тепасида монтаж ишларини бажарган. Бугун у Москванинг «385» деб белги қўйилган энг баланд нуқтасига кўтарилди. Байрам арафасида биз Останкинода қурилаётган телевизион башнясини бориб кўрдик. Бу башнянинг баландлиги шу дамгача жаҳондаги мўъжизаларнинг бири ҳисобланиб келган Эйфель қурган минорадан ҳам ўзиб кетди. Шу башняда Василий Никифорович ишлаб турганини кўриб, биз уни булутлардан ҳам баландликка кўтарилиб ишлаётган миришкор заргар деб атадик. У, мана шу ажойиб мўъжизанинг чўққисини — жуда катта телевизион антеннани монтаж қилмоқда эди. Бу антеннани бу ерда «Игнача» деб аташга одатланиб қолишган.

Космик чўққилар ердаги мана шу чўққилардан таркиб топмаганмикан, ахир! Байрамга ўн кунгина қолганида «Луна-12» ойнинг суратларини олиб ерга юборган эди. Колонналар мана шуларни ҳам кўтариб чиқдилар. Студентларнинг Марсга ҳам чиқамиз «Москва — Ой ва ундан нари!», деган қувноқ ва айни маҳалда қатъий шиорлари бугун Қизил майдонда яна янгради.

Кремль соатларининг ўн иккини уриб янграган товуши байрам шодиёнасига қўшилиб кетди. Москва октябрь 50 йиллигининг учинчи соатига қадам қўйди.

Қизил майдондан шу репортажни олиб борганлар:

ТАСС мухбирлари Л. БЕРНАСКОНИ, Е. ДЕНИСОВ, Н. ЖЕЛЕЗНОВ, С. ФРОЛКИН, В. ЧАНТУРИЯ ва А. ШАПОВАЛОВ.

7 ноябрь.

1966 йил 7 ноябрь. Тошкентдаги В. И. Ленин номли майдонда спортчилар намойиши. А. Тўраев фотоси.

КОММУНИЗМ ЧЎҚҚИЛАРИ САРИ, ОЛҒА!

Ўзбекистон пойтахтида ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши

Совет Ватани ўзининг элликинчи — юбилей йилига қадам қўйди. Бу нарса бу галги Октябрь байрамига алоҳида тантанаворлик касб этди, совет кишилари қалбини ўзининг улуғ Ватани учун, Ленин асос солган ва давримизнинг ақл-идроки, ор-номуси ва шон-шарафи бўлиб қолган Коммунистик партия учун зўр ифтихор туйғуларига тўлдирди.

...В. И. Ленин номли майдон узра: «Инсоният тарихида янги давр — капитализмнинг емирилиши ва коммунизмнинг қарор топиши даврини очиб берган Улуғ Октябрга шон-шарафлар!» деган сўзлар ёзилган. Катта-катта алвонлар баланд кўтарилган. Ёқимли ноябрь тонгида олтин куз манзарасида Ильич ҳайкалининг икки тарафига ўрнатилган иттифоқдош республикаларнинг давлат байроқлари чўғдек тобланиб турибди. Ҳукумат уйининг пештоқига Карл Маркс билан В. И. Лениннинг портретлари, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатларининг портретлари осиб қўйилган.

Майдоннинг ёнгинасида кўкка қад кўтарган башняли кранларнинг жим-жимадор стрелалари ҳам алвонларга безатилган. Тошкент қурилмоқда, яшармоқда, қаддини ростламоқда!

Меҳмонларга ажратилган минбарларда республика пойтахти меҳнаткашларининг вакиллари, ундаги саноат корхоналари ва қурилишларнинг илғорлари билан новаторлари, мўл ҳосил усталари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари турishибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари, республика министрлари, революция ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари ҳам шу ерда. Минбарда чет эллик меҳмонлар ҳам бор.

...Эрталаб соат 10. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов, М. А. Абдураззоқов, С. Р. Расулов, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Г. А. Габриельянц, С. К. Зиёдуллаев, И. В. Марцинюк, М. З. Мирзааҳмедов, А. Р. Хўжаев ҳукумат минбарига чиқадилар.

Фанфаралар чалиниб, ҳарбий парад бошланганлигидан дарак беради. Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. Г. Ляшченко парад қўмондони генерал-лейтенант И. Биченко ҳамроҳлигида майдон атрофида саф тортиб турган қўшинларни айланиб чиқади.

Яна фанфаралар янграб, «Ҳамма тингласин!» деб сигнал беради. Н. Г. Ляшченко минбарга чиқиб, жангчиларга, Тошкент аҳолисига, республиканинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб нутқ сўзлайди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ҳукумати номидан ва уларнинг топширувига биноан у Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллиги билан уларни табриклайди ва қутлайди.

— Совет халқи, — дейди у, — бу йил ўзининг улуғ революцион байрамини меҳнат ғайрати ва сиёсий активлик мислсиз ўсган вазиятда нишонламоқда. Ўзининг доно йўлбошчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси теварагида маҳкам жипслашган ишчилар ва колхозчилар, совет интеллигенцияси, социалистик Ватанимизнинг барча меҳнаткашлари КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларини, мамлакатимизда коммунистик жамият қуришнинг улуғвор программасини амалга ошириш учун фидокорлик билан курашмоқдалар.

Ишчилар синфининг қаҳрамонона куч-ғайрати ва мислсиз шижоати туфайли янги беш йиллик биринчи йилининг плани муваффақиятли амалга оширилмоқда. Колхозчи деҳқонлар билан совхозларнинг ходимлари қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун зўр ғайрат билан курашмоқдалар. Ватанимиз фан ва техника соҳасида баҳодирона одимлар ташламоқда. Совет Иттифоқи жаҳон фан-техника тараққиётида ҳақли равишда етакчи ўрин олиб келмоқда. Саноат ва қишлоқ хўжалигини, фан ва техникани ривожлантиришдаги муваффақиятлар негизида совет халқининг моддий фаровонлиги ва маданий даражаси тўхтовсиз ошмоқда.

Ўзбекистон меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 49 йиллигини халқ хўжалиги ва маданиятни ривожлантиришда катта-катта ғалабалар билан кутиб олдилар.

Республиканинг, шу жумладан, Тошкент шаҳрининг ҳам саноат корхоналари шу йилнинг 10 ойлик планини муддатидан олдин бажардилар.

Ўзбекистон пахтакорлари меҳнатда жуда катта қаҳрамонона ғалабани қўлга киритдилар. Пахта териш ва топшириш плани муддатидан олдин, 31 октябрда бажарилди. Ватанимиз ҳозиргача Ўзбекистондан уч миллион 900 минг тоннага яқин «оқ олтин» олди. Ўзбекистон ССР ҳали ҳеч қачон бунча миқдорда пахта етиштирмаган эди.

Ўзбекистон пойтахтини қуриш ва ободонлаштиришда фидокорона меҳнат қилаётган Тошкент бинокорларининг, Москва ва Ленинград, Совет Иттифоқидаги барча қардош республикалар ва шавкатли Қуролли Кучларимиз бинокорларининг шонли ишларини чексиз миннатдорчилик ҳис-туйғулари билан таъкидлаб ўтамиз.

Мамлакатимиз халқларининг ленинча бузилмас дўстлиги ва ўзаро ёрдами Ўзбекистон пойтахтига умумхалқ бераётган ёрдамда ёрқин намоён бўлмоқда.

Қардош социалистик мамлакатлар Совет Иттифоқи билан биргаликда ўз экономикаси ва маданиятини юксалтириш йўлида комил ишонч билан олға бормоқдалар. Жаҳон социализм системаси тағин ҳам ўсди ва мустаҳкамланди, унинг жаҳон революцион процессига таъсири кучайди. Жаҳон социализм системаси тобора инсоният тараққиётининг ҳал қилувчи факторига айланиб бормоқда.

Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати давримизнинг ғоят катта сиёсий кучи бўлиб қолди. Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғояларининг зўр таъсири билан империализмнинг шармандали мустамлакачилик системаси барбод бўлди.

Социализм, демократия ва тараққиётнинг қудратли зафарли одими, халқлар озодлиги ва мустақиллигини бўғувчи капитал магнатларини ўлгудек дарғазаб қилмоқда.

Тарихнинг тўхтовсиз ривожланиш жараёнидан, Совет Иттифоқининг улкан ғалабалари ва қудратидан, жаҳон социалистик системасининг енгилмас куч-қувватидан қути ўчган империалистик агрессорлар СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга қарши жиноятkorona уруш планларини яна ўртага қўймоқдалар.

Америка Қўшма Штатларининг Вьетнам халқига қарши босқинчилик агрессияси, Вьетнам Демократик Республикасини ваҳшиёна бомбардимон қилаётганлиги Осиёнинг бепоён районларини социализмга ва миллий озодлик курашига қарши очиқ кураш майдонига айлантириш режаларини тузаётган империалистик ваҳшийларнинг қора ниятларини кўрсатиб турибди.

Шундай бир шароитда Хитой Коммунистик партияси раҳбарларининг марксизмга қарши нифоқчилик сиёсати, Вьетнамдаги Америка агрессорларига қарши курашиш соҳасидаги ҳаракатларни мувофиқлаштириб олиш тўғрисида Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар киритган таклифлардан уларнинг бош тортаётганлигини коммунистлар ва жаҳондаги барча прогрессив кишилар қаттиқ қораламоқдалар.

Ҳозирги вақтда Европа марказида ҳарбий хавф-хатарнинг асосий манбаи бўлиб қолган Ғарбий Германия реваншчилари Америка империализмининг агрессив кучлари билан тобора маҳкамроқ қўшилиб кетмоқдалар.

Халқаро кескинлик тобора кучайиб бораётган, империалистик кучларнинг агрессивлиги ва авантюризми ўсиб бораётган бир пайтда Коммунистик партия, Совет ҳукумати ва бутун халқимиз улуғ Ленин васиятларига амал қилиб, СССРнинг мудофаа қобилиятини ва совет Қуролли Кучларининг жанговарлик қудратини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Партия, Совет ҳукуматининг ана шу ғамхўрлиги ҳамда совет кишиларининг жуда катта куч-ғайратлари туфайли армиямиз билан флотимиз ўз тарихида ҳеч қачон бўлмаган шу қадар даҳшатли кучга эга бўлиб турибди.

Ўз халқига, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чексиз содиқ бўлган совет Қуролли Кучлари коммунистик қурилиш ва СССРнинг давлат манфаатларини ҳушёрлик билан маҳкам ҳимоя қилиб турибдилар.

Туркистон ҳарбий округимизнинг жангчилари ҳам умумхалқ Октябрь байрамини доимо юксак даражада жанговар тайёр ҳолда нишонламоқдалар.

Қўшинлар қўмондони Улуғ Октябрь социалистик революцияси шарафига, коммунизмнинг шавкатли қурувчиси, ер юзидаги барча кишиларнинг озодлиги, тинчлиги ва бахт-саодати учун довюрак курашчи — совет халқи шарафига, жонажон Совет ҳукумати шарафига, бизни коммунизм сари бошлаб бораётган шонли Коммунистик партия шарафига табрик сўзлари айтади.

Солдатларнинг жарангдор «Ура!» садолари майдон бўйлаб янграйди. Тўплардан берилган салют овозлари гулдирайди. Совет Иттифоқи давлат гимни билан Ўзбекистон ССР давлат гимнининг тантанали садолари бу гулдиракка ҳамоҳанг бўлиб янграйди.

Қўшинлар жанговар байроқларни кўтариб, тантанали марш билан минбар олдидан ўтадилар. Туркистон ҳарбий округи штабининг офицерлари, ҳарбий билим юртларининг курсантлари бир текис одим ташлаб ўтиб борадилар. Улар кетидан десантчилар, артиллериячилар колонналари кўринади. Қудратли ракета техникаси майдонга кириб келганида минбардагилар гулдурос қарсак чалишади. Ватан бу қуролни Октябрь ғалабаларининг содиқ посбони бўлган совет жангчиларининг ишончли қўлига топшириб қўйган.

Байрам намойишининг қатнашчилари майдонга Ватан тўғрисидаги қўшиқларни айтиб кириб келишади. Намойишни меҳнат қаҳрамонларининг колоннаси очиб беради. Улар иккита Ленин ордени тақилган Ўзбекистон ССР байроғи билан Қизил Байроқ ордени порлаб турган республика пойтахти байроғини кўтариб майдонга киришади. Бу йил тошкентликлар қаттиқ синовдан ўтишди. Лекин табиий офат уларнинг иродасини букмади, индустриал Тошкентнинг меҳнат маромига ҳалал бермади. Корхоналар ва қурилишларнинг коллективлари аввалги байрам тантаналарида бўлгани каби, бугун ҳам Октябрь байрами шарафига олинган социалистик мажбуриятлар муддатидан олдин бажарилганлиги тўғрисида Ватанга рапорт бердилар.

Намойишчилар боши узра сузиб бораётган транспарантлар ва плакатлардаги рақамларга кўзингиз тушади. Бу рақамлар меҳнат зафарлари ҳақида ҳикоя қилади. Улар пландан ташқари қанча трактор ва осма кранлар, экскаватор ва кабель, газлама ва пойафзал ишлаб чиқарилганлигини кўрсатиб турибди. Шаҳардаги саноат корхоналари байрамга атаб ана шу маҳсулотлардан топшириққа қўшимча равишда бир неча ўн миллион сўмлик ишлаб чиқардилар.

Пахта — Ўзбекистоннинг ифтихоридир. Республиканинг шонли деҳқонлари бу йил эришган муваффақиятларда тошкентлик ишчилар, хизматчилар, студентлар сарфлаган куч-ғайратларнинг ҳам анчагина ҳиссаси бор. Шу сабабли ҳам майдондан ўтиб бораётган ҳар бир коллектив ўзининг ишлаб чиқаришдаги муваффақиятлари билан бир қаторга пахтазорларда териб берган «оқ олтин» миқдорини ҳам ёзиб қўйган.

Бинокорлар шу куннинг чинакам қаҳрамонлари бўлишди. Улар бу йил шаҳарликларга тўрт юз минг квадрат метр уй-жой қуриб беришди. Тошкентнинг бошига кулфат тушганда бутун мамлакат унга ёрдамга келди. Тошкент тарихида биринчи марта байрам намойиши сафларида барча қардош республикаларнинг вакиллари қатнашдилар. Москва ва Ленинграддан, Украина ва Белоруссиядан, Болтиқбўйи ва Закавказьедан, Қозоғистон ва Молдавиядан, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистондан келган бинокорлар колоннасини қизғин табрикловчи ва уларга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирувчи сўзлар майдонда баралла янграб турди. Тошкентликлар улкан тиклаш ишларининг қаҳрамонларини, оғир шароитларда янги уй-жой кварталлари, ўнлаб мактаблар, болалар боғчалари қуриб бераётган кишиларнинг шонли ишларини ҳеч қачон унутмайдилар. Совет Иттифоқи халқлари бузилмас дўстлигининг моддий ифодаси деб, ленинча миллий сиёсат рўёбга чиққанлигининг тимсоли деб, ана шунга айтилади.

(Давоми учинчи бетда).

Собир АБДУЛЛА
Ўзбекистон халқ шоири

БАХТ МУҲАММАСИ [1)]

Шодмен, ўртоқларимни шод кўргандан бери,
Розимен, ҳар бир дамим обод кўргандан бери,
Вақти хушмен, қайғуни барбод кўргандан бери,
Дўстларим ғам-ғуссадан озод кўргандан бери,
Кимки душмандир: ишин фарёд кўргандан бери.

Мен қувонмай ким қувонсин бўлмагач дилда ғамим,
Аҳли диллар доимо ҳамдарду мунис, ҳамдамим,
Арзигай бир йилга дермен, ўтган у ҳар бир дамим,
Кечалар шеър базмида то субҳ ўчмайдир шамим,
Яхшиларнинг васфини ижод кўргандан бери.

Шеърият бўстонида гоҳ ҳозиру гоҳи ниҳон —
Андалибмен, мен учун ҳар боғу гулшан ошиён,
Сайрасам ҳар сайрашим ишқим учун бир имтиҳон,
Чунки мен шогирду сиз устод, эй аҳли замон,
Яхшимен куйлашда ҳам, устод кўргандан бери.

Бахтиёрмен, куйланиб тўйларда номим айтилур,
Айтилурда ёр-ёр, қутлуғ каломим айтилур,
Икки ёш-қизлар, куёвларга саломим айтилур,
Соф муҳаббатга самимий эҳтиромим айтилур,
Барча тўй «Тўйлар муборакбод» кўргандан бери.

Бу замоннинг ишқига афсона ишқлар берди тан,
Бу замоннинг ишқида шу ҳур замону гул Ватан,
Ошиғи саҳрода кезмай, чўлда у тузгай чаман,
Бўлди қойил Тоҳиру Зуҳро бу ишққа дафъатан,
Лол эмиш Ширин билан Фарҳод кўргандан бери.

Қўрқмадим, нозик муҳаббатнинг оғир савдосидан:
Ёрнинг нозу фироқи, шум рақиб ғавғосидан,
Ишқсиз, бедардларнинг ноўрин даъвосидан,
Булҳавасларнинг бу ҳақда «оҳ вовайло!» сидан,
Поку озод ишқимиз бунёд кўргандан бери.

Умрлар эл бахтини ўйлашда шоир бахтиёр,
Умрлар эл васфини куйлашда моҳир бахтиёр,
Умрлар эл завқини қўзғашда қодир бахтиёр,
Умрлар эл мадҳини сўзлашда Собир бахтиёр,
Назмини дўстлар тилида ёд кўргандан бери.

Октябрь, 1966 йил.

1) Увайсийга назира

Суратларда: Тошкент меҳнаткашлари ва янги Тошкентни бунёд этишда қатнашаётган бинокорлар намойиши.

И. Глауберзон ва А. Тўраев фотолари.

Тошкент меҳнаткашларининг намойиши.

И. Глауберзон фотолари.

ЎЗБЕКИСТОНДА БАЙРАМ

Ўзбекистон меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигини ғоят баланд руҳ билан байрам қилдилар. Улар умумхалқ тантанаси кунида жонажон Коммунистик партияга чексиз садоқатларини, Совет давлатининг 50 йиллигини ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақада янгидан-янги муваффақиятларга эришишга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Қадимий САМАРҚАНДДА ишчилар, хизматчилар, ўқувчи ёшларнинг ранг-баранг колонналари бир неча соат мобайнида «Ғалаба» обелиски ёнидан ўтдилар.

Шаҳарда янгидан барпо этилган саноат корхоналари — электромеханика, мева-консерва заводлари, мебель фабрикаси, тегирмон комбинати ва янгидан қурилаётган ҳамда Совет Иттифоқида энг йирик деб ҳисобланган чинни идишлар заводи ва капрон плашч тайёрловчи фабрика коллективлари колонналарга саф бўлиб тизилганлар.

АНДИЖОНДА спортчилар ва мактаб ўқувчилари биринчи бўлиб Октябрь майдонига кириб келдилар. Революция, граждалар уруши ва Улуғ Ватан урушининг ветеранлари қизғин табрик сўзлари билан кутиб олинди.

Ўн ойлик планни ошириб бажарган саноат корхоналарининг коллективлари шод-хуррамлик билан намойишга чиқдилар. Пахта заводлари, машинасозлик, гидролиз заводлари, Володарский номли фабрика, «Электроаппарат» заводи колонналари устида баланд кўтарилган транспарантлар байрамолди мусобақасида эришилган муваффақиятлардан далолат берар эди. Қизил алвонларга планни ошиғи билан бажариб, давлатга саккиз юз минг тоннага яқин пахта топширган область пахтакорларига самимий табрик сўзлари ёзилган эди.

Индустриал ФАРҒОНА байрам тонгини тантанали вазиятда кутиб олди. Шаҳарнинг марказий кўчаси Карл Маркс кўчаси байрам либосини кийган эди. Нефть-химия саноати корхоналари ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ октябрь олди социалистик мусобақасининг ғолиби—нефтни қайта ишлаш заводининг коллективи тантанали намойишни бошлаб беришдек фахрий ҳуқуққа эга бўлди. Бу завод коллективидан кейин улкан химия корхоналарини қураётган бинокорлар ўтдилар. Тошкентдаги зилзиланинг иккинчи кунидаёқ бу ерда ўзларига бошпана топган неча юзлаб кишилар биринчи марта область марказидаги корхоналарнинг ишчилари ва мутахассислари билан бир сафда бордилар.

НУКУСДАГИ байрам намойишида улкан хирмонга 265 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» топширган Қорақалпоғистон пахтакорлари шаънига жуда кўп табрик сўзлари айтилди. Механизаторларнинг байрам салюти кучли таассурот қолдирди. Улар юз минг тоннага яқин, яъни мўлжалланган пландагига нисбатан қирқ минг тонна кўп пахтани машинада териб олдилар.

Шолипоялар атрофида қад кўтарган обод посёлкаларда байрам чироқлари ярқираб турар эди.

БУХОРО меҳнаткашлари Улуғ Октябрь байрами кунида область экономикасида рўй берган ажойиб ўзгаришларни акс эттирган транспарантларни кўтариб бордилар. Плакатларга шу сўзлар ёзилган эди: «Бухоро гази Уралгача бориб етди», «Навоий ГРЭСининг бешинчи блоки ишга туширилди».

Бухоро пахтакорлари ўтган йилдагига нисбатан қарийб уч баравардан ортиқ «оқ олтин»ни машиналарда териб олганликларини ифтихор билан хабар қилдилар.

УРГАНЧ меҳнаткашлари Ленин номли Қизил майдонда пахта териш ва давлатга пахта сотиш юзасидан олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун барча резервларни сафарбар қилиш юзасидан намойиш ўтказдилар. Областдаги колхозлар байрамгача ҳар гектар ердан 33 центнердан пахта олиб, Ватанимизга 330 минг тонна «оқ олтин» топширдилар. Хоразм шоликорлари республикада биринчи бўлиб планни бажардилар. Пахта тозаловчилар, ёғ заводи ишчилари, ремонтчилар, гидросозларнинг колонналари тантанали марш билан минбар олдидан ўтдилар. «Востокнефтепроводстрой» тресги тўртинчи бошқармасининг бинокорлари Ўрта Осиё—Марказ газ қувурининг бош участкасини йил охиригача фойдаланиш учун топширишга қатъий қарор берганликларини намойиш қилдилар.

7 ноябрда ГУЛИСТОН, ТЕРМИЗ ва ҚАРШИДА, Ўзбекистоннинг барча шаҳар ва қишлоқларида катта халқ тантаналари бўлиб ўтди. (ЎзТАГ).

ХОРАЗМ ШОЛИКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Хоразм областидаги хўжаликлар беш йилликнинг биринчи йилида шоли тайёрлаш топшириғини бажардилар. Тайёрлов пунктларига ҳозирдаёқ тўққиз минг тонна шоли етказиб берилди.

Алхоразмий номли ихтисослаштирилган совхоз ва «Янгиобод» колхозининг шоликорлари бу йил айниқса зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар. Бу хўжаликлар областда йиғиштириб олинган бутун ҳосилнинг ярмидан кўпроғини бердилар.

Давлатга шоли сотиш давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

КОММУНИЗМ ЧЎҚҚИЛАРИ САРИ, ОЛҒА!

(Боши иккинчи бетда).

Байрам намойиши безаклари орасида Совет ҳокимияти юбилейининг шонли санасидан дарак берувчи «50» рақами қайта-қайта кўзга ташланиб турди. Ўзбекистон меҳнатчилари бу айёмни жонажон улкани янада равнақ топтириш учун курашда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олишга қаттиқ бел боғлагандирлар.

Намойишчилар орасида қўлларига гулдасталар ушлаб олган ҳушчақчақ, шод-хандон болалар жуда кўп эди. Минбардагилар уларни самимий қутлайдилар. Лекин ўқувчилар колонналаридан бири алоҳида қарсакларга сазовор бўлди. Бу — шаҳарда машҳур 24-мактабнинг колоннаси эди. Бу мактабга болаларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги муваффақиятлари учун байрам арафасида тантанали равишда Меҳнат Қизил Байроқ ордени топширилган эди.

Болаларимизнинг бахт иқболини ўз қўллари билан яратган, Туркистонда пролетар революцияси байроғини кўтарган, қўлларига қурол олиб Совет ҳокимиятини ҳимоя қилган ва сақлаб қолган кишилар болалар билан ёнма-ён қадам ташлаб ўтишди. Улар — Октябрь жангларининг қатнашчилари, кекса большевиклар, дастлабки комсомоллар — Ф. Н. Желтиков, К. Маъзумов, Ш. Ғоибжонова, Т. А. Паршин, К. Н. Ригин, Р. Ш. Усмонов, Б. Я. Пактер, Н. Хўжаев, революциянинг бошқа ўнлаб ветеранлари эди. Уларнинг ҳаёти, уларнинг Ватанга хизмат қилиш намунаси ёшларни ўз ота-боболарининг шонли традицияларини давом эттиришга чорлайди.

Транспарантларда Октябрь Чақириқларидаги:

Фан ва олий ўқув юртлари ходимлари! Фанни янада равнақ топтириш учун техника тараққиёти учун курашингиз! Фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлангиз! Коммунизм даврига муносиб мутахассислар тайёрлангиз!

Маданият ходимлари! КПСС XXIII съездининг социалистик маданиятни янада ривожлантириш, унинг моддий базасини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш йўлидаги қарорларини бажариш учун курашингиз! Совет кишиларига маданий хизмат кўрсатишни ҳар томонлама яхшилангиз! — деган сўзлар ёлқилланади.

Бу чақириқларни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, илмий тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари, ижодий союзлар, маданий-оқартув муассасаларининг колонналари майдондан кўтариб ўтишади.

Кетма-кет келаётган намойишчиларнинг охири кўринмайди...

Тошкент Давлат университетида таълим олаётган вьетнамлик студентлар колоннаси гулдурос қарсаклар билан кутиб олинади. Минбарлардан уларга қарата қардошларча бирдамлик сўзлари, СССР халқлари шонли Вьетнам ватанпарварларига бундан буён ҳам ёрдам ва мадад кўрсата берадилар, деган сўзлар айтилади.

Тошкентликларнинг уч соат давом этган Октябрь намойиши физкультурачиларнинг паради билан якунланди. Намойишда чорак миллиондан ортиқ киши қатнашди.

Қош қорайиши билан шаҳар майдонлари, скверлари, клублари, маданият саройларида катта халқ сайиллари бошланиб кетди. Кўчалардаги шода-шода ранг-баранг чироқлар ажиб бўёқлар касб этиб порлай бошлади, байрам салюти осмонни ёритди.

Р. ГРИШИН, Ю. КУКАРКИН,
ЎзТАГ мухбирлари.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИРЗАЧЎЛДАГИ СУВ ХЎЖАЛИГИ ҚУРИЛИШИ ВА ЕРЛАРНИ ЎЗЛАШТИРИШ ИЛҒОРЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мирзачўлдаги сув хўжалиги иншоотларини лойиҳалашда, қуриш ва ерларни ўзлаштиришда юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун қуйидагилар мукофотлансинлар:

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Аблитаров** Сулаймон — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли 10-қурилиш-монтаж бошқармаси ғишт терувчиларининг бригадири.
2. **Алимбоев** Усмон Шарипович — «Стройиндустрия» трестининг бошқарувчиси.
3. **Алмаматов** Хонимқул — «Мирзачульсовхозстрой» трести механизация бошқармасининг шофери.
4. **Бакирова** Нурида Гильмановна — «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 1-саноат корхоналари бошқармасининг бетончиси.
5. **Богданов** Павел Ильич — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 6-қурилиш монтаж бошқармасининг экскаватор машинисти.
6. **Вильсонова** Анна Васильевна — «Стройиндустрия» трестига қарашли 3-саноат корхоналари бошқармаси бетончиларининг бригадири.
7. **Дюндин** Леонид Леонович — «Дренажстрой» трестининг бош инженери.
8. **Коваленко** Владимир Николаевич — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли 31-қурилиш-монтаж бошқармаси ғишт терувчиларининг бригадири.
9. **Коннов** Владимир Андреевич — «Стройиндустрия» трестига қарашли ихтисослаштирилган бошқарманинг экскаватор машинисти.
10. **Мкртичян** Арто Аркелович — «Сантехмонтаж» бошқармаси слесарларининг бригадири.
11. **Низомов** Эҳсон Низомович — «Голодностепстрой» бошлиғи.
12. **Пославский** Виктор Васильевич — Москва шаҳридаги А. Н. Костяков номли Бутуниттифоқ гидротехника ва мелиорация илмий тадқиқот институтининг профессор—консультанти.
13. **Рўзиматов** Худойназар — Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг тракторчиси.
14. **Семенеев** Зариф Фотихович — «Сантехмонтаж» бошқармаси труба ётқизувчи слесарларининг бригадири.
15. **Чакветадзе** Вахтанг Григорьевич — «Сантехмонтаж» бошқармасининг бошлиғи.
16. **Чистополова** Любовь Егоровна — «Янгиерводстрой» трестига қарашли қурилиш-монтаж бошқармаси бўёқчиларининг бригадири.
17. **Ясенков** Сергей Афанасьевич — «Промстройматериали» трестига қарашли Янгиер темирбетон буюмлар ва конструкциялар комбинати бетончиларининг бригадири.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан

1. **Абдуллаев** Нормамат — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхоз бўлимининг агрономи.
2. **Абдураимов** Ўрол — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхоз тракторчиси.
3. **Абраев** Мажит — Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг бригадири.
4. **Абсаторова** Мазура Мангалиевна — «Янгиерпромстрой» қурилиш монтаж бошқармасининг бўёқчиси.
5. **Аҳмедов** Али Аҳмедович — «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғининг ўринбосари.
6. **Аҳматшарипов** Маъриф — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 8-қурилиш-монтаж бошқармасининг монтажчиси.
7. **Беликов** Иван Михайлович — «Янгиерпромстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг автокран машинисти.
8. **Блюм** Георгий Александрович — «Главсредазирсовхозстрой»нинг старший инженери.
9. **Бочегов** Михаил Иванович — «Сантехмонтаж» бошқармасининг экскаватор машинисти.
10. **Галимова** Зайтуна Зарифовна — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли 31-қурилиш-монтаж бошқармаси бўёқчиларининг бригадири.
11. **Жунисбеков** Турали — Сирдарё область Ильич районидаги 17-совхознинг собиқ бош агрономи.
12. **Долганов** Михаил Васильевич — «Ирсовхозстроймонтаж» трестига қарашли «Электромонтаж» бошқармаси пармалаш-кран машинасининг машинисти.
13. **Духовний** Виктор Абрамович — «Голодностепстрой»нинг бош инженери.
14. **Зоидов** Бердиқул — Сирдарё область Боёвут районидаги «Фарҳод» совхозининг бригадири.
15. **Зотов** Николай Семенович — «Ирсовхозстроймонтаж» трестига қарашли «Электромонтаж» бошқармасининг участка бошлиғи.
16. **Ихлосов** Сарсенбой — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 3-механизациялаштирилган ишлар бошқармасининг скреперчиси.
17. **Камолов** Жанлкан — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли 4-саноат корхоналари бошқармаси дурадгорларининг бригадири.
18. **Каримов** Алимбой — «Голодностепстрой» 1-автотранспорт конторасининг шофери.
19. **Қаршиев** Абдумурод — Сирдарё область Жиззах районидаги «Пахтакор» совхозининг бригадири.
20. **Кауц** Владимир Андреевич — «Ержарсовхозстрой» трестининг экскаватор машинисти.
21. **Маҳмудов** Жаброил Юнусович — «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли Бекобод темирбетон буюмлари заводининг бетончиси.
22. **Мурзақов** Ханс Ҳайдарович — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхоз тракторчиси.
23. **Носиров** Аҳад — Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг тракторчиси.
24. **Неустроев** Александр Еремеевич — «Голодностепгэсстрой» бошқармасининг бош инженери.
25. **Нурғиёсов** Воиз Ризаевич — «Янгиерводстрой» трестига қарашли 2-ер текислаш ишлари бошқармасининг скреперчиси.
26. **Ортиқов** Эргаш — «Промстройматериали» трестига қарашли Жиззах бинокорлик материаллари комбинатининг бригадири.
27. **Островский** Борис Ефремович — «Янгиерводстрой» трестининг бошқарувчиси.
28. **Радьков** Василий Устинович — «Голодностепстрой» 3-автотранспорт конторасининг бошлиғи.
29. **Раззоқов** Кўчим — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхоз бригадири.
30. **Ресслер** Владимир Эрнестович — «Средазгипроводхлопок» институти бўлимининг бош инженери.
31. **Саимов** Йўлдош — Сирдарё область, Жиззах районидаги Акмал Икромов номли совхоз бўлимининг бошқарувчиси.
32. **Сафаров** Сувон — «Главсредазирсовхозстрой» Бекобод ғишт заводининг бригадири.
33. **Скворцов** Григорий Филиппович — «Дренажстрой» трестига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг бош механиги.
34. **Ставридис** Ламброс Танисис — «Дренажстрой» трестига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг участка бошлиғи.
35. **Степанов** Владимир Васильевич — «Дренажстрой» трестига қарашли 2-қурилиш бошқармасининг скреперчиси.
36. **Файзиев** Аҳмад — «Голодностепстрой» моддий-техника таъминоти бошқармаси паровоз старший машинисти.
37. **Ҳакимов** Омон — Сирдарё область Боёвут районидаги «Фарҳод» совхозининг тракторчиси.
38. **Ҳамдамов** Ҳасан — «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг бетончиси.
39. **Ҳазратқулов** Жамол — «Джизакпромстрой» қурилиш-монтаж бошқармаси бетончиларининг бригадири.
40. **Чичагин** Николай Григорьевич — «Сантехмонтаж» бошқармаси слесарларининг бригадири.
41. **Шкреба** Анна Ильинична — «Ержарсовхозстрой» трестига қарашли 31-қурилиш-монтаж бошқармаси сувоқчиларининг бригадири.
42. **Юсупов** Дониёр — Сирдарё область Ильич районидаги Титов номли совхозининг бригадири.
43. **Янецос** Никос Костас — «Мирзачульсовхозстрой» трестига қарашли 3-қурилиш-монтаж бошқармасининг бошлиғи.
44. **Ясаков** Петр Иванович — «Главсредазирсовхозстрой» бошқармасининг бошлиғи.

(ДАВОМИ БОР).

Суратда: (чапдан) Тошкент шаҳрида жамоат тартибини сақлаш ишига муносиб ҳисса қўшаётган илғор милиция ходимларидан Р. Азаматов, Я. Рамазанов, Р. Холиқов, Ҳ. Шокиров ва К. Олимжонов ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

БУРЧ

БУГУН—СОВЕТ МИЛИЦИЯСИ КУНИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг учинчи куни доҳий Ленин ташаббуси билан тузилган бизнинг милициямиз буржуа полициясидан тубдан фарқ қиларок, жамоат тартибини муҳофаза қилишда чинакам халқ соқчиси бўлиб келмоқда.

Ўтган 49 йил давомида совет милицияси Коммунистик партия раҳбарлигида революция ғалабаларини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун бўлган курашларда чиниқди ва тобланди. Милиция халққа ҳалол ва сидқидиллик билан хизмат қилиш, ўз бурчини бажаришда мардлик ва жасорат, қасамёдга садоқат ва ҳушёрлик намуналарини кўрсатмоқда.

КПСС XXIII съезди Программасида коммунизм қураётган жамиятда жиноятларга ва қонунларни бузиш ҳолларига ўрин бўлмаслиги таъкидлаб ўтилган, жиноятларни ҳамда уларни вужудга келтирувчи сабаб ва шароитларни таг-томири билан тугатиш вазифаси қўйилган.

Бу муҳим вазифани амалга оширишда партия ва совет ташкилотлари билан бир қаторда милиция органларининг ҳам роли каттадир.

Партия ва ҳукуматимиз қўйган ана шу вазифани яхши тушунган Ўзбекистон ССР милиция органларининг ходимлари ўз хизмат территорияларида битта ҳам жиноят содир бўлишига йўл қўймасликка, юз берган жиноятни эса тез ва тўла очиб ташлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Республикамизнинг Иштихон, Самарқанд, Охунбобоев, Ғиждувон, Шўрчи ва Чироқчи районлари, Бекобод, Термиз, Гулистон шаҳарлари милиция бўлимларининг коллективлари бу ишда яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Бундай юксак кўрсаткичларга эришиш осон эмас. Бунга ҳар бир ходимнинг сабот-матонати, ўз ишига меҳр-муҳаббати туфайли эришиш мумкин. Шундай пайтлар ҳам бўладики, кўк шинелли кишилар халқ, давлат манфаатлари йўлида ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб, қуролланган жиноятчи билан яккама-якка олишадилар, ўт ичига ёки ҳайқириб оқаётган сувга ўзларини ташлайдилар. Буни халқимиз жасорат, қаҳрамонлик дейди. Лекин, ана шундай иш кўрсатган ходимларимизнинг ўзлари-чи?

— Халқ олдидаги, Ватан олдидаги бурчимизни адо этдик, холос, — дейишади улар камтарлик билан. — Бизнинг хизматимиз шунақа...

...Фарғона область, Ленинград районидаги Қумбости қишлоғида Турдалиев деган бир кимса ўзининг ўгай отасини ов милтиғи билан отиб, қишлоқдан ғойиб бўлган. Милиция ходимларининг қотилни ушлаш йўлидаги дастлабки уринишлари ҳеч қандай натижа бермади. Кунлар бирин-кетин ўтарди. Бекордан-бекорга бир одамнинг ёстиғини қуритган қотилнинг бошқа кишилар ҳаетига ҳам қасд қилиши эҳтимолдан холи эмас!.. Шу вақт давомида Ленинград район ижрокоми милиция бўлимининг ходимлари на уйқуни билдилар, на ҳузур-ҳаловатни. Ўн тўртинчи куни кишилар жиноятчини Муллазоир қишлоғи яқинида кўрганликлари тўғрисида хабар қилдилар. Жиноятчининг изи топилди. Милиция ходимлари бу ерга келганларида жиноятчи уларни пайқаб қолиб қуролини ишга солишга тайёр турганда участка вакили Абдусамат Ғофуров қотилга тикка ташланди. Ўқ узилди. Абдусамат йиқилди ва ҳушидан кетди. Қотил бу билан

А. СЛОНЕЦКИЙ,
Ўзбекистон ССР Жамоат тартибини сақлаш министрлиги Милиция бошқармасининг бошлиғи.

□ □

қаноат ҳосил қилмай чалажон ётган милиционерни бира тўла ўлдириш учун милтиқ қўндоғини ўқталган эдиямки, Абдусамат ҳушига келиб қолиб, тўппончасидан ўқ узишга улгурди. Ўқ уздию, яна ҳушидан кетди. Қотил эса ўлган эди. Абдусамат Ғофуровнинг ҳаётини жонкуяр шифокорларимиз сақлаб қолишди. Партия ва ҳукуматимиз А. Ғофуровни муносиб тақдирлади. СССР Олий Совети Президиуми уни Қизил Юлдуз ордени билан мукофотлади.

Сирдарё область, Киров район ижрокоми милиция бўлимининг жиноят қидирув оператив вакили, милиция лейтенанти Қолдибой Болғабеков шу йилнинг май ойида қабиҳ жиноятчи отган ўқдан ҳалок бўлди. Республикамиз милицияси сафларида Абдусамат Ғофуров ва Қолдибой Болғабеков сингари қаҳрамонлар кўп.

Маълумки, милиция ходимлари хизматининг кўп қисми халқ орасида ва унинг кўз ўнгида ўтади. Шунинг учун ҳам биз ўзимизни халқ хизматкорлари, деб ҳисоблаймиз ва бу билан ҳақли равишда фахрланамиз. Халқ миннатдорчилиги ва раҳматига сазовор бўлиш — биз учун энг юксак мукофотдир.

«Кўк шинель кийган кишилар жамоат тартибини сақлаш учун ўз постларида ҳушёр турибдилар, — деб ёзади бизга Тошкент область, Оржоникидзе районидаги «Дўрмон» совхозида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан урушининг инвалиди, ўқитувчи В. Семёнов.— Бир куни безори Гараев менинг йўлимни тўсиб, куракда турмайдиган сўзлар билан ҳақорат қилди, урмоқчи бўлиб, мушт кўтарди. Ана шунда милиция ходимлари Раҳим Холиқов, Халил Ҳакимов ва Пердибеков ўртоқлар жонимга оро киришди».

Самарқанд область, Булунғур районида истиқомат қилувчи Ғаффоров ўз хатида 1944 йилдан буён ном-нишонсиз йўқолиб кетган укасини қидириб топиб, у билан дийдор кўришишга муяссар қилган Булунғур район ижрокоми милиция бўлими паспорт столининг бошлиғи А. Сергеевага миннатдорчилик туйғуларини билдирган.

Шу йилнинг баҳорида Тошкентда бўлиб ўтган табиий офат — зилзила республикамиз пойтахтининг милиция ходимлари учун ҳам зўр синов бўлди.

26 апрелга ўтар кечаси шаҳар бўйича навбатчилик қилаётган майор Ҳошим Пўлатов ўз ҳаётини хавф остида қолдириб, бир неча кишини ўлимдан қутқариб қолди. Зилзиланинг дастлабки дақиқаларидаёқ Тошкент милициясининг ходимлари ўз хизмат жойларига етиб келишди ва зилзила натижасида шикастланган кишиларни, уларнинг мол-мулкларини қутқаришга, магазин, омбор, омонат кассалар ва давлат банкларини қўриқлашга киришдилар. Киров район ижрокоми милиция бўлими бошлиғининг ўринбосари, милиция капитани Шокиржон Юсупов, бўлим навбатчиси капитан Ш. Шораҳмедов, участка вакили Азиз Қосимов, шофер П. Архипов ва бошқалар бу ишда, айниқса жонбозлик кўрсатдилар. Пойтахт милициясининг ходимлари бир неча ой давомида тиним билмадилар. Улар кечани кундузга, кундузни тунга улаб шаҳар кўчаларида, чодир-шаҳарчаларда меҳнаткашларнинг осойишталигини қўриқлаб турдилар.

Партия ва ҳукуматимиз милиция ходимлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Яқинда Иттифоқ Жамоат тартибини сақлаш министрлигининг тузилиши бунинг яққол далилидир. Халқимизнинг энг яхши фарзандлари партия органларининг йўлланмаси билан милиция органларига ишга юбориладилар. Кейинги вақтларда партия ва ҳукуматимиз жамоат тартибини муҳофаза қилиш ҳамда безориликка қарши курашни кучайтириш масаласига, айниқса зўр эътибор бермоқда. Бу масала КПСС Марказий Комитетида муҳокама этилди ва СССР Олий Совети Президиуми шу йил 26 июлда «Безорилик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида» махсус фармон чиқарди. Бу фармонга мувофиқ, милиция органларининг безориликка қарши курашдаги ҳуқуқлари ҳам бирмунча оширилган.

СССР Олий Совети Президиумининг бу фармони кучга киргандан кейин шаҳар ва қишлоқларимизда жамоат тартибини бузиш ҳоллари кескин камайди. Бунда маъмурий органлар билан бир қаторда жамоатчиликнинг ҳам роли бениҳоя каттадир. Умуман, меҳнаткашларнинг актив иштирокисиз жиноятчиликка қарши курашда муваффақиятга эришиш мумкин эмас. Шунинг учун биз ўз ишимизда ҳамиша кенг жамоатчиликнинг мададига таянмоқдамиз. Республикамизда ўн минглаб кўнгилли халқ дружиначилари милиция ходимлари билан ёнма-ён туриб жамоат тартибини муҳофаза қилмоқдалар. Жамоат манфаатлари йўлида, халқ манфаатлари йўлида ўз ҳузур-ҳаловатларини тарк этган бу ватанпарварлар кучидан самарали фойдаланиш, уларга иш ўргатиш, уларга ҳар томонлама ёрдам бериш бизнинг муҳим вазифамиз. Тошкент темир йўли пассажир станцияси, «Ташсельмаш» заводи, Марғилон ипак комбинати, Чирчиқ, Олмалиқ, Навоий шаҳарлари ва бошқа жойлардаги дружиначилар ўзларининг ажойиб ишлари билан меҳнаткашларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Милиция органлари социалистик қонунчиликка оғишмай риоя қилаётирлар. Совет гражданларининг СССР Конституцияси берган ҳуқуқ ва манфаатларини сал бўлсада ходимларимиз томонидан бузилиши бизда фавқулодда ҳодиса ҳисобланади. Бунга билиб ёки билмай йўл қўйган киши қаттиқ жазоланади.

Биз республикамизда намунали жамоат тартиби ўрнатиш учун бутун куч ва воситаларни ишга соламиз. Халқимиз олдидаги бурчимизни бундан буён ҳам сидқидилдан ўтаймиз.

«ОҚ ОЛТИН»—ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 9 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

ҚҚ АССР	0,63	116,59	0,48	112,23
САМАРҚАНД	0,84	111,22	0,67	112,62
ХОРАЗМ	0,31	111,12	0,51	111,53
ТОШКЕНТ	0,13	108,12	0,05	119,36
ҚАШҚАДАРЁ	0,07	107,33	—	123,47
БУХОРО	0,21	105,13	0,02	121,60
СУРХОНДАРЁ	0,43	103,80	0,03	101,23
ФАРҒОНА	0,51	102,06	0,25	122,78
АНДИЖОН	0,36	101,66	0,32	117,85
Сирдарё	0,54	98,72	0,24	101,44
РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА:	0,41	105,26	0,27	112,43

ПОСБОН ЙИГИТ

Уни Сизлар танирсиз балки,
Олов-оташ бўлиб ёнарди.
Гап чиқмасди оғзидан чакки,
Қўшиқ айтиб, рубоб чаларди.
Кеча-кундуз ҳамиша ҳушёр,
Оддийгина бир посбон эди.
Яхшиларга меҳрибон эди,
Ёмонларни йиғлатарди зор.
Сахий эди, кўп очиқ кўнгил,
Ширинсухан, озода, чаққон.

Ҳовлисига экиб турфа гул,
Қўшниларга улашар райҳон.
Камтар, лекин довюрак ғоят,
Аямасди элдан жонини.
Маҳалла-кўй қиларди ҳурмат,
Шу бир оддий посбонни.
Қотилларга қарши курашда
Йигит ўқ еб бирдан йиқилди.
Жон берар кан дўстлар қўлида,
На инградм, на нола қилди.
Кўзин очиб деёлди фақат:

— Онажоним бўлсинлар рози.
Қулоғимда янграйди ҳар вақт
Мард йигитнинг таниш овози.
Милиция тарихида бор
Шундай йигит, шундай
посбонлар.
Тинчлигингиз сақлайди ҳушёр,
Биз постдамиз, азиз инсонлар!

Абдуқаҳҳор ҒАФФОРОВ,
милиция подполковниги.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ОБУНА ҚИЗҒИН

Нарпай район матлубот жамиятининг ишчи-хизматчилари кўплаб газета ва журналларга ёзилмоқдалар. Жамиятнинг Ермамат Очилов, Хайрулла Хўжанов ва Усмир Алиев каби ходимлари 10-15 хил газета ва журналларга обуна бўлдилар.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

●

Жиззах ёғ-сут заводининг коллективи 290 сўмлик газета ва журналларга ёзилдилар.

И. ҒУЛОМОВ.

●

Биз солдатлар туғилган юртимиздан анча узоқда хизмат қиламиз. Аммо бизнинг узоғимизни яқин қилиб турган вақтли матбуот бор. Шунинг учун ҳам солдатларимизнинг ҳар бири 3-4 номдаги газета ва журналларга обуна бўлмоқдалар.

Солдатлардан Омонжон Қурбонов, Исмоилжон Жўраев, Ботиржон Исмоилов, Азимжон Абдулаҳатов, Аблаз Аҳроров ўртоқлар «Совет Ўзбекистони», «Ўзбекистон маданияти», «Ёш ленинчи» сингари газеталарга ёзилдилар.

Бўлинмамизда ҳозир обуначилар сони 115 кишига етди. Обуна давом этмоқда.

А. БОЙНАЗАРОВ,

Н-бўлинма солдати.

ЮЛДУЗИСТОН

Улуғ Октябрнинг 49 йиллик байрами арафасида Андижон энергетиклари яна бир марраии эгалладилар. Улар областда яна икки районни — Москва ҳамда Задарё районларини ёппасига электрлаштирдилар. 28 минг колхозчи ва совхоз ишчисининг хонадонида Ильич нурлари порлай бошлади.

Область районларини ёппасига электрлаштиришда Андижон электр тармоқларининг монтёрларидан И. Отақўзиев, К. Аметов, Э. Тожихўжаев, Х. Акбаров, Наманган электр тармоқларининг монтёрлари К. Бобораҳимов, К. Иблаев ўртоқлар алоҳида намуна кўрсатмоқдалар. Область энергетиклари шу йилнинг ўзида яна 4 районда электрлаштириш ишларини тугаллаш тадбирларини кўраётирлар.

ЙИЛИГА 40.000

Республика Қурилиш министрлигига қарашли «Ўзбекшахтострой» трестининг ишчан бинокор ва монтажчилари Оҳангарондаги «Сантехлит» заводида йилига 40 минг тонна канализация қувурларини ишлаб чиқарадиган янги цехни қуриб, фойдаланишга топширдилар.

Оҳангарондаги керамика заводида ҳам йилига 16 минг тонна шундай қувурлар ишлаб чиқариладиган цех биноси қурилаётир. Бинокорлар Оҳангарондаги пластмасса бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи комбинатда ҳам йилига 1040 тонна санитария-техника буюмлари ишлаб чиқарувчи цехни йил охиригача тугаллаш учун социалистик мусобақани қизитиб юбордилар.

С. МУРТАЗОЕВ.

БУГУН ХАЛҚАРО ЁШЛАР КУНИ

Суратда: Тошкент Давлат университетининг тайёрлов факультетида таълим олаётган Вьетнам Демократик Республикасидан келган бир гуруҳ ёшлар тошкентлик ўзбек студентлар ўртасида. М. Нуриддинов фотоси.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

ПЕРУ БАЛИҚЧИЛАРИ ИШ ТАШЛАМОҚДАЛАР

ГАВАНА. Перу балиқчиларидан 30 минг киши забастовка эълон қилди. Улар иш ҳақининг оширилишини, турмуш ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

Забастовка натижасида балиқ саноатига қарашли барча корхоналарда иш тўхтатиб қўйилди.

Балиқ овлаш кемалари хўжайинларининг миллий уюшмаси балиқчиларни оч қолдириб ва кашшоқликка маҳкум этиб, уларнинг талабларини эътиборга олмаётир. Бу ҳол балиқ овлашда жаҳонда биринчи ўринни эгаллаб турган мамлакатда содир бўлмоқда.

Пренса Латина агентлигининг Лима шаҳридан хабар беришига кўра, Перу балиқчилари ўз талаблари қондирилмагунча кураш олиб боришга қатъий қарор қилганлар.

УЧИШЛАР ҚОЛДИРИЛДИ

НЬЮ-ИОРК. Мексика авиатранспорт компанияси ходимларидан 3 минг киши забастовка эълон қилди, деб хабар беради Ассошиэйтед пресс агентлигининг мухбири Мехикодан.

Компания ходимлари иш ҳақининг оширилиши ҳамда ишдан бўшатилган 85 механик ва хизматчини ишга қайта олишни талаб қилмоқдалар.

Катталиги жиҳатидан Мексикада иккинчи ўринда турган бу компания забастовканинг биринчи куни ички ва халқаро авиалинияларидаги 47 та сафарни бекор қилишга мажбур бўлди.

◆●◆

АҚШнинг босқинчи самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг Тхайбинь вилоятидаги Тай Дан қишлоғига жойлашган мактабга ёвузларча ҳужум қилди. 40 киши ҳалок бўлди, улардан 30 таси болалар. Яраланганлар ҳам кўп.

Суратда: бомбардимон пайтида яраланган ўқувчини врач кўряпти.

ВНА — ТАСС фотохроникаси.

БУТУН ПЛАНЕТА БАЙРАМИ

Социалистик мамлакатларнинг халқлари, бутун планетамиздаги миллионлаб кишилар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигини Совет мамлакати билан бирга тантанали равишда нишонладилар. Мана шу байрам кунларида Улуғ Октябрь байроғи барча прогрессив кучларни тинчлик, демократия ва социализм учун курашга тағин ҳам маҳкам жипслаштирди.

СОФИЯ байрам тусида безатилган. 9 сентябрь майдонига 7 ноябрда намойишчиларнинг колонналари «Улуғ Октябрга шон-шарафлар!» деган шиор ёзилган жуда катта транспарантни кўтариб кириб келишди. Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живков, Халқ Мажлиси Президиумининг Раиси Георгий Трайков ва Болгариянинг бошқа раҳбар арбоблари уларни Георгий Димитров мавзолейи минбарида табриклаб турдилар. Пойтахт корхоналари ишчиларининг, хизматчиларининг, теварак-атрофдаги қишлоқлардан келган деҳқонларнинг, маданият ва маориф арбобларининг, студентлар, пионерлар, ва мактаб ўқувчиларининг байрам намойиши икки соатдан кўпроқ давом этди. Улар кўтарган байроқлар ҳилпиллаб ўтиб турди, намойишчилар қўлларидаги янги очилган гуллар майдонни бамисоли чаманзорга айлантирди. Намойишчилар Октябрь революциясининг улуғ иши, болгар халқининг социализм қуришдаги зўр ғалабалари, бузилмас болгар — совет дўстлиги шарафига айтилган шиорларни қайта-қайта такрорладилар.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ пойтахти Прага, республиканинг барча шаҳар ва қишлоқлари 7 ноябрь кунини миллий байроқлар ва қизил алвонлар, Улуғ Октябрь социалистик революциясини, биринчи социализм мамлакати — Совет Иттифоқини, социалистик мамлакатлар халқларининг дўстлигини табрикловчи транспарантлар билан кутиб олди. Прагада меҳнаткашларнинг 20 минг кишилик митинги бўлди. Митингда Чехословакия Коммунистик партияси ва ҳукумати раҳбарлари ҳозир бўлдилар. Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикаси Миллат Мажлисининг Раиси Б. Лаштовичка митингда нутқ сўзлади. Нотиқ Октябрь революциясининг жаҳон ва социализм тақдири учун буюк аҳамиятини уқтириб ўтди. Митинг қатнашчилари совет халқига ёзилган табрикномани қабул қилдилар. Табрикномада Чехословакия билан Совет Иттифоқи абадий дўстлик ва қардошлик алоқалари билан боғланганликлари таъкидланди.

ПОЛЬША Халқ Республикасининг байрам тусида безатилган шаҳарлари, посёлкалари ва қишлоқларида тантанали мажлислар бўлиб ўтди. Польша меҳнаткашлари Москвадаги тантаналарда совет халқи билан биргаликда қатнашгандек бўлдилар. Юз минглаб кишилар ҳарбий парадни ва москвaликлар намойишини телевизион экранларда кўриб турдилар. Варшавадаги маданият ва фан саройининг конгресслар залида байрамга бағишланган тантанали концерт бўлди. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Владислав Виха концертдан олдин нутқ сўзлаб, Октябрнинг бутун дунё учун жуда катта аҳамиятга эга бўлганлигини кўрсатиб ўтди.

Руминия Халқ Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси, Югославия, Финляндия, Швеция, Канада, Цейлон, Венесуэла ва бошқа кўпгина мамлакатларнинг жамоатчилиги ва матбуоти Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигини кенг нишонладилар.

Болгар Халқ Республикасидаги, Польша Халқ Республикасидаги, Германия Демократик Республикасидаги, Франциядаги, Англия, Греция, Финляндия, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатлардаги СССР элчилари Улуғ Октябрнинг 49 йиллиги муносабати билан қабул маросимлари ўтказдилар.

(ТАСС).

СССР БИЛАН ХХР ЎРТАСИДА ИЛМИЙ-ТЕХНИКАВИЙ ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИСИДА ПРОТОКОЛ

ПЕКИН. (ТАСС). 31 октябрдан 6 ноябргача Пекинда илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи Совет — Хитой комиссиясининг XV сессияси бўлиб ўтди. Сессия охирида 1966 йилнинг иккинчи ярми ва 1967 йилнинг биринчи ярми учун СССР билан ХХР ўртасида илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисида протокол имзоланди.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек халқ куйлари. 9.30 — Кичик концерт. 9.45 — Халқаро темада суҳбат (тож.). 10.10 — Уйғур темасида сюита. 10.30 — Опералардан парчалар. 11.10 — «Эл хизматида». 11.25 — Концерт (ёш ижрочилар). 12.15 — Концерт (халқ талантлари). 12.50 — Туркманистон радиоси эшиттириши (рус.). 13.30 — Штраус оперетталаридан куйлар. 16.15 — С. Қобилова куйлайди (концерт-очерк). 18.10 — Адабий эшиттириш. 18.30 — «Жаҳон ёшлари тинчлик учун курашмоқда» (адабий-музикали композиция). 19.20 — Татар куйлари. 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси (рус.). 20.30 — Қурувчилар учун эшиттириш ва концерт. 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Қардош социалистик мамлакатларда. 22.10 — Куйлар. 22.40 — Ф. Хўжаев. «Марфа опа» (рус.). 23.20 — Концерт (милиция ходимлари талабига мувофиқ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.30 — **Вовка аллақайси подшоликда** (мактаб ўқувчилари учун). 10.55 — **Олтин калит** (фильм-эртак).

Ўзбек тилида: 12.10 — **Қувноқ воқеалар** (бадиий фильм).

18.00 — **«Пахтакор» (Тошкент) — «Крилья Советов» (Куйбишев) командалари ўртасида футбол**, танаффус вақтида — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида).

Ўзбек тилида: 19.45 — **Дўстлик жаҳон узра одим ташлайди** (Жаҳон ёшлари кунига). 20.10 — **Совет милицияси куни**. 20.50 — **Кўча тасодифларга тўла** (бадиий фильм).

Москва кўрсатади

22.00 — **Совет милицияси кунига бағишланган концерт** (Совет Армияси Марказий театридан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Чит кўча** (болалар учун мультфильм). 17.25 — **Мактаб ўқувчиси кундалиги**. 18.00 — **Милициядаги воқеа** (бадиий фильм). 19.30 — **Тошкент янгиликлари**.

19.40 дан — **Москва кўрсатади**.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10/XI да **Жизель**, 11/XI да **Аида**.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XI да **Алишер Навоий**, 11/XI да **Гамлет**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА («Шапито») — Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи **Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси**.

Тошкент шаҳридаги

УЙ-ЖОЙЛАРНИ ВА ЖАМОАТ БИНОЛАРИНИ ТИПОВОЙ ВА ЭКСПЕРИМЕНТАЛ ЛОЙИҲАЛАШ ЗОНАЛ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

1966 йил учун

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аспирантурадаги ихтисослар: темир-бетон қурилиш конструкциялари, қурилиш буюмларини заводда тайёрлаш технологияси, уй-жойларни ва жамоат биноларини қуриш экономикаси (кундузги ва сиртқи), уй-жойлар архитектураси, жамоат бинолари архитектураси (сиртқи), интерьер ва биноларни пардозлаш (кундузги) уй-жойларни лойиҳалашда иқлимни ҳисобга олиш (кундузги).

Ҳужжатлар 15 ноябргача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 25 ноябрдан бошланади.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар-109, телефон 4-02-72.

ЎРТА ОСИЁ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

қатнаб ўқийдиган ва сиртқи

АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аспирантурадаги ихтисослар: ўрмон хўжалигини механизациялаш, ўрмон дарахтлари (тоғ ва қумлоқ ўрмон мелиорацияси) ва ўрмоншунослик.

Аризалар ҳозирдан қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 15 декабрдан бошланади.

Ариза тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Калинин район, Дарҳон почта бўлими.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти коллективи партиянинг кекса аъзоси, полиграфчи, шахсий пенсионер А. Юнусхоновга қизи

Муҳаббат ОДИЛХОНОВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор қилади.

Жаҳон прогрессив адабиёти

ЗЎРАКИ МУТТАҲАМ...

Мартти ЛАРНИ

Машҳур фин ёзувчиси Мартти Ларнининг «Зўраки муттаҳам ёки 4-умуртқа» романи 1957 йилда босилиб чиқди ва ҳозирга қадар Финляндияда бир неча бор нашр этилди. Автор бу асарида америкача ҳаёт кечиришнинг баъзи томонларини ўткир сатира билан фош қилади. Ёзувчи асосан муболаға ва карикатурага мурожаат қилиб, ҳозирги, бизнинг кунлардаги Америка ахлоқини тасвирлайди.

Мартти Ларнининг ўзига хос заҳархандали, сатирик бўёққа бой бу романини Ғафур Ғулом номидаги Тошкент Давлат бадиий адабиёт нашриёти шу йил китобхонларга тақдим этмоқчи. Романни рус тилидан Сами Абдуқаҳҳор таржима қилган.

Қуйида шу романдан парча ўқийсиз.

◆ ◆

...Остонада кенг елкали, баҳайбат киши пайдо бўлиб, Джерригa эшик тагида гаплашмоқчи эмаслигини дарҳол ошкор қилди.

— Менинг отим Норд, — деди янги меҳмон. — Уолли Норд.

— Исмингиз қандай ёзилади? Ҳарфма-ҳарф айтиб беринг-чи? — қизиқиб сўради Америкада америкача ҳаёт кечиришни истаб қолган Джерри.

— Эн-о-эр-дэ — Норд.

— Қаерингиз оғрийди? — ўз навбатида суриштирди хонада ўтирган Исаак.

— Менинми? Ҳеч қаерим оғримайди. Сизларга ёрдам бергани келдим холос, китобфурушман. Дунёдаги энг ноёб китобларни ярим баҳосига сотаман.

Исаак оғир хўрсиниб, Джерригa қаради:

— Мен энди овқатга уннай сен ҳам, назаримда, уйингга шошилиб турувдинг, шундайми? Ўзингга ҳам маълумки, мен ҳеч қачон китоб сотиб олмайман.

Исаак шошилганча хонадан чиқиб кетди. Джерри қочиб қолиш пайига тушувди, мистер Норд осонгина жон берадиган одамлардан эмас экан. Китобфуруш сабр-тоқатдан ташқари мақсадига етиш учун керак бўладиган ғайрат, жасорат, кучга ҳам эга эди.

— Қимматли жаноб! — деб сўз бошлади у. — Кўринишингиздан, таъкидлаб ўтишга рухсат этинг, сиз адабиётни жондан севадиган одамга ўхшайсиз. Чунки, зиёли одамдаги бу фазилатни кўздан асло яшириб бўлмайди. Сиз ҳеч шубҳасиз, жуда кўп ўқийсиз, шундайми?

— Умуман олганда, ҳа... — жавоб берди Джерри худди ёқимли қитиқлаш сезгандай.

— Дарҳол сездим буни, — руҳланиб, жонланиб кетган меҳмон чарм чамадонини очиб, ичидаги китобларни стол устига олиб қўя бошлади.

— Ўзингизни беҳуда овора қилманг, — шошилиб деди Джерри. — Ҳозир менда китоб сотиб олиш учун ҳеч қандай маблағ йўқ.

— Албатта албатта! Худди шу сабабга кўра китобларни насияга сотишни ташкил қилганмиз. Талаффузингизга қараганда, сиз Бруклинда туғилган эмассиз? Балки сиз, Европада туғилгандирсиз, ёки, эҳтимол, Англиядами?

— Мен насияга китоб сотиб олмайман. Умуман, қарзга мол олишни ёмон кўраман.

— Европаликлар ўқишни яхши кўрадиган халқ бўлади. Турган гап, саводхонлар-да. Америкада у ердан кўра кўпроқ ўқишади, албатта. Чунки, маданиятда у етакчи мамлакат ҳисобланади.

— Бекорга овора бўлманг, мен қандай шарт қўйсангиз ҳам барибир, китоб олмайман.

Забардаст китобфуруш Джерринииг гапларини мутлақо эшитмас эди. У китобларни стол устига ёйиб чиқиб кўтаринкилик билан сўзида давом этди.

— Мана дунёдаги энг ноёб энциклопедия луғати. Баҳоси атиги олти доллар бўлиб, пулини ўн икки ой ичида тўлашингиз мумкин.

— Мен насияга ҳеч нима сотиб олмайман.

— Манави ажойиб китоб, машҳур кино актриса Мэйми Гуггенхеймнинг юрак сирларидан ҳикоя қилади. Бу ғоят нафис асар атиги беш доллар туради. Уни атоқли кинодраматург Бен Скарик ёзган. Тўлов муддати ўн саккиз ой.

— Мен насияга ҳеч нима сотиб олмайман.

— Ёки, мана, ҳайвонлар ҳақидаги оламда жуда кам учрайдиган китоб. Унинг авторлари — дунёдаги энг машҳур ва атоқли олимлар...

— Мен сизга нима деяпман эшитяпсизми? Насияга ҳеч нима олмайман.

Бу сафар Джерри шундай қаттиқ бақирдики, ҳатто соатим тўхтаб қолмадими, деб ўзи ҳам чўчиб кетди. Аммо, маърифатнинг жонкуяр тарғиботчиси ҳаётида бундан ҳам қаттиқроқ бақиришларни кўрган ва бунга кўникиб кетган эди. У қўлига кичкина бир китобча олиб, тавсияномани давом эттирди:

— Сиз, балки, классикларни севарсиз? Чунончи — европалик классикларга ҳушингиз қалай? Анатоль Франснинг америкаликлар учун мослаб қайта ишлаб, қисқартиб босилган асарлари мажмуаси. Бори-йўғи бир юз икки бетдан иборат. Баҳоси атиги 35 цент.

— Бир юз икки бетдан иборат дейсизми?

— Ҳа, шундай. Қандай ажойиб ғоя-а, тўғри эмасми? Лекин, барибир ҳар бир романнинг мазмуни даҳлсиз равишда тўла сақланиб қолган.

— Анатоль Франснинг танланган асарлари бир юз икки бетдан иборат? — деди Джерри оҳиста боши айланаётганини сезиб.

— Агар сиз-ча, бу ҳам ғоят узун, кенг кўламда бўлса, мана Виктор Гюгони олинг. Бу ундан ҳам ихчамлаштирилган — ҳаммаси бўлиб саксон бет, холос!

— Уларнинг асарини бундай қисқартиб ташлашга ким ижозат берди?

— Ношир, албатта.

— Қани энди буни Анатоль Франс билан Виктор Гюгонинг ўзи билса эди...

— Биз уларнинг фикрини сўрамаймиз. Ҳатто, ана ўшандай майда-чуйда жаноблар билан гаплашиб ўтирмаймиз ҳам. Улар ўзларининг ана шу ёлғон-яшиқ уйдирмаларини босиб чиқарганимиз учун раҳмат, дейишсин.

Джеррининг дили хуфтон бўлиб кетди.

— Бу асарларнинг қисқартишнинг нима кераги бор? — ҳайрат билан сўради у.

— Бунинг нимасига тушунмайсиз, йўлда кетаётиб, ўқиш мумкин бўлсин, деб босиб чиқарилган. Ҳозирги замонда ҳеч ким уйида китоб ўқимайди. Уйда бундан бўлак ҳам зарур ишлар бор. Дарҳақиқат, бу ғоят ноёб иш эмасми, ахир Франс билан Гюгонинг бутун асарлари қандайдир икки соат ичида ўқиб ташланса? Бундан ташқари одамлар ҳозир катта, қалин китобларни уйларида сақламайдилар.

— Арзон-гаров, олди-қочди китоблар-чи?

— О, кечирасиз, жаноб! Мен сизни бундай китоблар қизиқтиришини билмабман. Бизда уларнинг энг янгиларининг янгиси бор. Мана, дунёда энг кенг ёйилган, қўлма-қўл бўлиб кетган «Юлдузлар кундузи нур сочмоқда» китоби. Икки минг олти юз бет — баҳоси ўн бир доллар, холос. Қандайдир бир ҳодиса тасвирланади, зўр китоб. Балки, олтин жазаваси давридаги Америка тарихига оиддир.

— Уни ким ёзган?

— Лоретта Плиц, нефть қиролларидан бирининг ёшгина хотинчаси, собиқ гўзаллик қироличаси. Мана ўзингиз кўринг: муқованинг охирги бетида унинг сурати бор. Рости билан ҳам гўзал аёл! Рухсат этинг, ана шу китобни сизга юборай? Афсуски, биз бунақа китобларни насияга сота олмаймиз.

— Овора бўлманг.

— Балки, манави қизиқарли китоб сизнинг эътиборингизга лойиқдир? У «Дунёдаги энг буюк жиноятчи» деб аталади. Автори — жаҳондаги энг зўр ёзувчи Вицент Дуррел.

— Американинг энг зўр ёзувчиси шуми?

— Ундан ҳам баланд! Ахир, мен сизга, жаҳондаги энг зўр ёзувчи, деб айтяпман-ку!

— Бўлмаса Стейнбек, Фолкнер, Хемингуэйлар-чи, улар қайси тоифага киради?

— Фамилияларига қараганда, улар бирор европалик сафсатабоз, ҳатто, китоблари инглиз тилига таржима қилишга арзимайдиган одамлар бўлса керак. Киши руҳини ҳозир сафсатабозлик қизиқтирмайди. Уларни жонли воқелик: ўлим ва муҳаббат ўзига жалб этади. Манави бекиёс китоб хусусида сиз нима дейсиз. Буни олсангиз — Бутун жаҳон тарихи чўнтагингизда! Тўқсон бет холос, ичида бир дунё расмлари ҳам бор. Баҳоси сув текин — 35 цент. Борди-ю, китоб сизга ёқмаса, пулингизни қайтариб олишингиз мумкин. Мана буниси — жаҳон адабиётининг тарихи. Жумладан, бу китобга баъзи европалик ёзувчилар ҳам кирган, шунингдек, Жанубий Кореянинг энг йирик лирик шоирларигача китобдан кенг ўрин берилган. Китоб кичкинагина-ю, аммо, мазмуни бир олам. Ўттиз икки бет, 15 цент.

— Бўлди, бас! — бақирди Джерри.

— Бизда тавротнинг янги таржимаси ҳам бор. Текст ғоят ҳашаматли, кўриб қойил қоласиз!

— Сиз менинг гапимни эшитмаяпсизми? Мени сизнинг ана шу қисқартириб, қолипга солинган асарларингиз мутлақо қизиқтирмайди.

— Қисқартиб, қолипга солиб деганингиз нимаси?

— Жаҳон адабиёти дурдоналарини қисқартиб, бузиб, бир неча бетга келтириб чиқариш мудҳиш жиноят эмасми!

— Биз ана шундай қилиб чиқарганимиздан кейин улар ҳақиқий дурдонага айланди! Ахир, бизнинг вазифамиз — асарларни яхшилашда. Уларнинг ҳаммасида битта касал — сўз кўп. Сиз, тузатиб босилган асарларни ўқишни ёмон кўрасизми?

— Ҳа, ёмон кўраман.

— Сиз менинг дидимни танқид қилмоқчи бўляпсизми?

— Ҳа.

— Ундай бўлса сиз ёлғиз мени эмас, бутун Американи ҳақорат қилган бўласиз. Эси-хуши жойида одам Дантенинг ўн бетга келтирилган «Илоҳий комедия»сини ўқиш имконига эга бўлса, у ҳеч вақт ўша асарнинг тўла нашрини қидириб юрмайди. Ҳозирги замон одамига кўп ўқишга тўғри келади. Шу сабабдан классикларнинг беҳуда сафсаталарини ўқиб ўтиришга унинг вақти йўқ, бунинг устига ҳар куни чиқиб турган янги бестселлерларни ўқиши керак.

Джерри ғазабини босмоқчи бўлиб сигарета тутатди.

— Муҳтарам йигит, — деди у тишини-тишига босиб, — китобларингизни йиғиштириб йўқолинг бу ердан, тезроқ!

Адабий тараққиётнинг мард жонкуяри таажжуб билан:

— Наҳот сиз чиндан ҳам ҳеч нима сотиб олмайсиз? — деди.

— Йўқ, олмайман.

— Насияга ҳам-а? Ахир, бизнинг шартларимиз бениҳоя қулай ва енгил-ку...

— Бас, етар, бўлди! Йўқолинг бу ердан! Жўнанг, ҳозир!

Ошхонадан фартуқ кийган, қўлида катта пичоқ билан Исаак Риверс чиқди. У оғиз очиб гапирмаса ҳам бутун турқи — унинг нима демоқчи эканини равшан кўрсатиб турарди. Кенг елкали забардаст китобфуруш ўзининг дурдоналари ва брикетларини йиғиштириб, эшик томон шошилинч юрди. Аммо, эшикдан чиқишдан олдин.

— Лақма каллаварамлар! Мияси йўқ тўнгизлар! — деб қичқирди.

Эшик шақ этиб ёпилганда Исаак Джерригa таъна билан:

— Ахир сенда болгача бор эди-ку!... — деди.

Исаак ошхонасига қайтиб кириб кетди. Джерри ёлғиз қолди. Охири, ўзини дадил тутиб, салмоқли қадам ташлаб уйига — барча азамат ва буюк эрлар кичкина бўлиб қоладиган, кичкина хотинлар эса — катта, буюк бўлиб кетадиган жойга қараб кетди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455, Саноат капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 08905